

Program rozvoje města Kroměříž

Zdenka Zavadilová

Bakalářská práce
2015

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
akademický rok: 2014/2015

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: Zdenka Zavadilová
Osobní číslo: M110038
Studijní program: B6208 Ekonomika a management
Studijní obor: Management a ekonomika
Forma studia: prezenční

Téma práce: Program rozvoje města Kroměříž

Zásady pro vypracování:

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Zpracujte literární rešerši týkající se problematiky programu rozvoje.

II. Praktická část

- Provedte socioekonomickou analýzu města Kroměříž.
- Zpracujte analýzu SWOT města Kroměříž.
- Na základě analýz navrhnete vizi, strategické cíle a katalog projektů směřující k rozvoji města Kroměříž.

Závěr

Rozsah bakalářské práce: **cca 40**
Rozsah příloh:
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

ARMSTRONG, Harvey and Jim TAYLOR. Regional economics and policy. 3rd ed. Oxford: Blackwell, 2000, 437 p. ISBN 0-631-21713-4.

BLAŽEK, Jiří a David UHLÍŘ. Teorie regionálního rozvoje: nástin, kritika, implikace. 2., přeprac. a rozš. vyd. Praha: Karolinum, 2011, 342 s. ISBN 978-80-246-1974-3.

WOKOUN, René. Regionální rozvoj: (východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování). Praha: Linde, 2008, 475 s. ISBN 978-80-7201-699-0.

WOKOUN, René et al. Úvod do regionálních věd a veřejné správy. 2., rozš. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008, 455 s. ISBN 978-80-7380-086-4.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Jana Nekolová**
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
Datum zadání bakalářské práce: **16. února 2015**
Termín odevzdání bakalářské práce: **15. května 2015**

Ve Zlíně dne 16. února 2015

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
děkanka

doc. RNDr. Oldřich Hájek, Ph.D.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

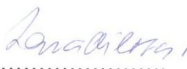
- beru na vědomí, že odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk bakalářské práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byla jsem seznámena s tím, že na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s příjmem – licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

1. že jsem na bakalářské práci pracovala samostatně a použitou literaturu jsem citovala. V případě publikace výsledků budu uvedena jako spoluautor.
2. že odevzdaná verze diplomové/bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně

15.5.2015

.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Tématem mé bakalářské práce je program rozvoje města Kroměříž. Cílem této bakalářské práce je vytvořit podklad takového programu, který by vedl k rozvoji města a zlepšení životních podmínek lidí ve městě a těch co město navštěvují. Bakalářská práce je rozdělena na část teoretickou a část praktickou. V teoretické části jsou charakterizované pojmy týkající se problematiky programů rozvoje města a obcí. Praktická část obsahuje socioekonomickou analýzu města a SWOT analýzu. Na základě zvolených analýz je zpracována vize města, strategické cíle a katalog projektů, který obsahuje návrhy na zlepšení situace ve městě.

Klíčová slova: město, program rozvoje, Kroměříž, SWOT analýza, strategické cíle, socioekonomická analýza

ABSTRACT

Theme of my bachelor's dissertation is Development Programme of Kromeriz. The goal is to create a programme leading to development of this town and improvement of every day life conditions of people living and visiting this town. Bachelor's dissertation is dividend into practical and theoritical parts. The theoritical part defines therms dealing with issues of development of towns and municipalities. Practical part contains socio-ekonomical analysis of Kromeriz town and SWOT analysis. Based on chosen analysis is create town vision, strategical goals and programmes catalogue that contains suggestions of town improvement.

Keywords: town, development programme, Kromeriz, SWOT analysis, strategical goals, socio-ekonomical analysis

Na tomto místě bych chtěla především poděkovat Ing. Janě Nekolové za vedení mé bakalářské práce.

Dále bych chtěla poděkovat rodině a přátelům za podporu a pomoc při studiu.

OBSAH

ÚVOD	10
CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE	11
I TEORETICKÁ ČÁST	12
1 CHARAKTERISTIKA ZÁKLADNÍCH POJMŮ	13
1.1 SÍDLO	13
1.2 OBEC	14
1.2.1 Funkce obce – samostatná a přenesená působnost.....	14
1.3 MĚSTO.....	15
1.4 URBANIZACE.....	16
1.5 VEŘEJNÁ SPRÁVA	17
2 REGIONÁLNÍ POLITIKA	18
2.1 DEFINICE A POJETÍ REGIONÁLNÍ POLITIKY	18
2.2 PŘÍČINY VZNIKU.....	18
2.3 CÍLE REGIONÁLNÍ POLITIKY	19
2.4 NÁSTROJE REGIONÁLNÍ POLITIKY.....	20
3 REGIONÁLNÍ POLITIKA EVROPSKÉ UNIE.....	21
3.1 PRINCIPY	21
3.2 EKONOMICKÉ NÁSTROJE.....	22
3.3 STRUKTURÁLNÍ FONDY A INVESTIČNÍ FONDY	22
3.3.1 Evropský fond pro regionální rozvoj (EFRR/ERDF).....	22
3.3.2 Evropský sociální fond (ESF)	23
3.3.3 Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EAFRD)	23
3.3.4 Evropský námořní a rybářský fond (EMFF).....	23
3.4 KOHEZNÍ FOND (FOND SOUDRŽNOSTI)	23
3.5 ÚZEMNÍ JEDNOTKY PRO POTŘEBU REGIONÁLNÍ POLITIKY EU	23
3.6 PROGRAMOVÉ OBDOBÍ 2014 – 2020	24
4 REGIONÁLNÍ POLITIKA V ČR.....	26
4.1 LEGISLATIVNÍ RÁMEC.....	27
4.2 STRATEGIE REGIONÁLNÍHO ROZVOJE ČR 2014 – 2020	27
4.2.1 Dlouhodobá vize regionálního rozvoje.....	28
4.2.2 Cíle a priority regionální politiky	28
4.3 PROGRAMY PRO PROGRAMOVACÍ OBDOBÍ 2014 – 2020	28
4.4 AKTÉŘI REGIONÁLNÍHO ROZVOJE ČESKÉ REPUBLIKY	29
4.5 INSTITUCIONÁLNÍ RÁMEC	30
4.6 ÚZEMNÍ ROZPOČET.....	30
4.6.1 Rozpočet obcí a kraje.....	31
4.6.1.1 Příjmy	32
4.6.1.2 Výdaje.....	32
5 PLÁNY ROZVOJE OBCÍ, MĚST A REGIONŮ	34

5.1	METODOLOGIE	34
5.2	ÚKOL PROGRAMU ROZVOJE OBCE.....	35
5.3	STRUKTURA.....	35
5.4	OSNOVA.....	36
II PRAKTICKÁ ČÁST		39
6	SOCIOEKONOMICKÁ ANALÝZA MĚSTA KROMĚŘÍŽ.....	40
6.1	ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA	40
6.2	HISTORIE	41
6.3	OBYVATELSTVO.....	42
6.3.1	Počet obyvatel	42
6.3.2	Demografické ukazatele.....	43
6.3.3	Struktura obyvatel podle věku a pohlaví	44
6.3.4	Náboženské vyznání.....	45
6.3.5	Náboženské vyznání	46
6.3.6	Národnost obyvatel.....	46
6.4	BYDLENÍ.....	47
6.4.1	Bytový a domovní fond	47
6.5	TRH PRÁCE, EKONOMIKA A PODNIKÁNÍ	49
6.5.1	Ekonomicky aktivní obyvatelstvo	49
6.5.2	Ekonomické subjekty ve městě.....	50
6.5.3	Nezaměstnanost.....	51
6.6	ZEMĚDĚLSTVÍ	53
6.7	PŘÍRODNÍ PODMÍNKY.....	54
6.7.1	Ovzduší.....	54
6.7.2	Voda.....	54
6.7.3	Půda a reliéf.....	55
6.7.4	Odpady.....	55
6.7.5	Příroda.....	55
6.7.6	Hluk	56
6.8	TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA.....	56
6.8.1	Zásobování vodou	56
6.8.2	Kanalizace	57
6.8.3	Zásobování plynem.....	58
6.8.4	Zásobování tepelnou energií	59
6.8.5	Zásobení elektrickou energií.....	59
6.8.6	Spoje	59
6.9	DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURA	59
6.9.1	Silniční doprava.....	59
6.9.2	Hromadná městská doprava	60
6.9.3	Železniční doprava	60
6.9.4	Letecká doprava	60
6.9.5	Lodní doprava	61
6.9.6	Cyklistická doprava.....	61
6.10	SOCIÁLNÍ PROSTŘEDÍ A LIDSKÉ ZDROJE	61
6.10.1	Školství	61

6.10.2	Zdravotnická zařízení	61
6.10.3	Sociální zařízení	62
6.10.4	Neziskové organizace	62
6.10.5	Městská sportoviště	63
6.11	CESTOVNÍ RUCH A KULTURA.....	63
6.11.1	Památky a atraktivita	63
6.11.2	Kulturní zařízení.....	64
6.11.3	Hromadná ubytovací kapacita	64
6.11.4	Pravidelné festivaly a akce.....	65
6.12	ROZPOČET OBCE.....	65
6.13	OBEC VE VNĚJŠÍCH VZTAZÍCH	66
6.13.1	Partnerská města.....	66
6.13.2	Mikroregion Kroměřížsko.....	66
6.14	VEŘEJNÁ SPRÁVA.....	66
7	SWOT ANALÝZA	68
7.1	SILNÉ STRÁNKY.....	68
7.2	SLABÉ STRÁNKY.....	68
7.3	PŘÍLEŽITOSTI	68
7.4	HROZBY.....	69
8	VIZE MĚSTA.....	70
8.1	STRATEGICKÉ CÍLE	70
8.1.1	Cíl 1: Rozvoj města	70
8.1.2	Cíl 2: Cestovní ruch a kultura	71
8.1.3	Cíl 3: Volný čas a rekreace	71
9	KATALOG PROJEKTŮ	72
9.1	PROJEKT 1: VYBUDOVÁNÍ PARKU V BÝVALÉM AREÁLU CIHELNY VE VÁŽANECH	72
9.2	PROJEKT Č. 2: VYBUDOVÁNÍ CYKLOSTEZKY KROMĚŘÍŽ – MORKOVICE- SLÍŽANY	73
	ZÁVĚR	74
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	75
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	79
	SEZNAM TABULEK	80
	SEZNAM GRAFŮ.....	81
	SEZNAM PŘÍLOH	83

ÚVOD

Tématem této bakalářské práce je program rozvoje města Kroměříž. Smyslem této práce bude zpracovat podklad, který by analyzoval dosavadní situaci a navrhl projekty, které by zlepšili situaci ve městě a přispěli by k rozvoji města. Kroměříž jsem si vybrala proto, že jsem se v tomto městě narodila, mám tam známé a přátele, studovala jsem v tomto městě a v budoucnu bych zde možná uvažovala o trvalém bydlení. Toto téma jsem si vybrala, protože mě během studia zaujaly předměty týkajících se regionální politiky a programů rozvoje regionů, měst a obcí a chtěla jsem si vyzkoušet navrhnout takový projekt sama.

Práce je rozdělena na dvě části. V teoretické části pomocí literární rešerše shrnu pojmy, které se váží s problematikou obcí, jejich rozvojem a regionální politikou. V první kapitole charakterizují základní pojmy, které se budou často objevovat v následujících kapitolách. Druhá kapitola se zabývá obecným významem regionální politiky. Následující kapitola je už zaměřena na regionální politiku v Evropské Unii. Budu v ní řešit jaký je její smysl, jaké jsou její nástroje, cíle a charakterizuje její fondy. Čtvrtá kapitola bude popisovat zase regionální politiku tentokrát v ČR, konkrétně jaký na ni má vliv Evropská Unie, její legislativní rámec, kdo jsou její aktéři a jaké má cíle. Poslední kapitolou se budu zabývat programy rozvoje obcí a měst. Popíšu jejich strukturu, metodologii, význam pro regionální politiku, obce nebo města a jakou by měla mít osnovu.

V první fázi praktické části budu analyzovat socioekonomické oblasti města. Nejdříve provedu rozbory obyvatelstva, bydlení, trhu práce, přírodních podmínek, dopravní a technické infrastruktury, sociálních služeb, kultury, cestovního ruchu a hospodaření obce. Tyto poznatky využiji při sestavení SWOT analýzy.

Výstupem práce pak bude sestavit program rozvoje s vizí města, strategickými cíli a hlavně katalog projektů. Všechny části programu rozvoje by měli být provázané a navazovat na sebe. V závěru práce shrnu poznatky a postřehy, které jsem učinila během psaní bakalářské práce a zhodnotím celkovou situaci města.

CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE

Cílem této bakalářské práce je vytvořit takový podklad programu rozvoje Kroměříž, který by analyzoval současnou situaci a zároveň vedl ke zlepšení podmínek pro život ve městě Kroměříž a k celkovému rozvoji města. Na základě zvolených metod, tedy socioekonomické analýzy města a SWOT analýzy, by mělo být tohoto cíle dosaženo. Při zpracování bakalářské práce jsem využila i poznatků z teorie problematiky, znalostí získaných během studia, vlastních zkušeností při pobytu ve městě, dlouhodobým pozorováním situace ve městě a neformálními rozhovory s obyvateli města.

První metoda, kterou použiji, bude socioekonomická analýza. Ta analyzuje jednotlivé specifické oblasti života a kultury ve městě. Jedná se o analýzu v oblastech obyvatelstva, trhu práce, nezaměstnanosti, bydlení, přírodních podmínek, sociálního prostředí, cestovního ruchu, kulturního prostředí. Data pro tuto analýzu jsem získávala z převážně od Českého statistického úřadu a stránek města.

Druhá metoda SWOT analýza spočívá v popisu slabých stránek, silných stránek, příležitostí a hrozeb. Při jejím zpracování bude vycházet z dat socioekonomické analýzy, vlastních zkušeností a budu brát v potaz názory občanů, s kterými jsem vedla neformální rozhovor.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 CHARAKTERISTIKA ZÁKLADNÍCH POJMŮ

1.1 Sídlo

Nejdříve je důležité si připomenout rozdíl mezi sídlem a obcí. Ze statistického hlediska je důležité tyto dva pojmy rozlišovat. (Wokoun, 2001, s. 14)

Wokoun (2001, s. 14) uvádí, že obce jsou základní správní jednotky s vymezenými obvody, které zahrnují jedno nebo více sídel a mají vlastní právní subjektivitu, kdežto sídla chápe jako prostorově oddělené soubory lidských sídlišť včetně výrobních a nevýrobních základních fondů, které nemají právní subjektivitu. Z tohoto pojetí lze usuzovat, že počet obcí je vždy menší, než počet sídel.

Dále Wokoun (2001, s. 14) uvádí jevy, které ovlivňují počet sídel a snižování jejich počtu. Je to administrativní slučování (připojování vesnic k městům nebo slučování vesnic), administrativní dělení (opak administrativního slučování) a faktický zánik (např. z důvodů stavby přehrad, povrchová těžba atd.).

Sídlo je základní jednotkou osídlení. Je to tedy každé obydlené místo, včetně příslušných ploch, které obyvatelstvo používá ke své ekonomické nebo jiné činnosti a jsou také místem reprodukce života společnosti. Rozdíly sídel jsou především v rozdílném způsobu života jejich obyvatel a socioekonomické jevy, které sídlo utvářely. Sídla můžeme rozdělit na venkovská, která se rozvíjí na základě především zemědělské výroby a městská sídla, jejíž rozvoj probíhá na základě nezemědělského charakteru. (Kadeřábková, 1996, s. 18)

Základní podmínky, za kterých byla a stále jsou sídla utvářena, a které na sebe vzájemně působí, můžeme rozdělit do dvou skupin:

- a) přírodní prostředí – klima, reliéf, vegetace, půda,...
- b) socioekonomické prostředí
  - ekonomický a sociální stav – průmyslová výroba, doprava, služby, obyvatelstvo
  - obecného charakteru – technická a kulturní vybavenost, administrativní a politické uspořádání apod. (Kadeřábková, 1996, s. 18)

1.2 Obec

Obec je základní územní jednotkou státu. Obec se musí především řídit zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích, ale také jinými zákonně vydanými právními předpisy. Je tvořena obyvatelstvem, které užívá vymezené katastrální území a podle ústavy má právo na samosprávu (Peková, 2002, s. 78). Kadeřábková (2012, s. 19) charakterizuje obec jako veřejno-právní územní korporaci, které při uskutečňování svých pravomocí má povahu veřejného úřadu.

„Charakteristickými znaky obce jsou:

- území obce – může mít i více katastrální území
- občané obce – obec musí být trvale obývána lidmi. Občanem obce je fyzická osoba starší 18 let, která je občanem České republiky a má v obci trvalý pobyt.
- samostatná působnost – spravuje své záležitosti samostatně
- vystupuje v právních vztazích svým jménem a bere za ně odpovědnost
- stará se o rozvoj obce, ochrana veřejného zájmu, zvelebování obce a péče o občany
- hospodaří podle vlastního rozpočtu a vlastní svůj majetek (Kadeřábková, 2012, s. 19)“.

1.2.1 Funkce obce – samostatná a přenesená působnost

Obec se musí při plnění své funkce řídit zákony. V rámci samostatné působnosti může obec o svých věcech rozhodovat samostatně, tzn., má pravomoci dané zákonem. Obec má také právo na samosprávu, rozhodovat o svých věcech v oblastech územní samosprávy. Ve výkonu samostatné působnosti také voleny orgány obce, kterým jsou svěřeny pravomoci pro realizaci svých výkonů. (Peková a Pilný, 2002, s. 78)

Přenesená působnost je u nás vykonávána v tzv. smíšeném modelu místní správy. Stát předává některé své pravomoci výkonným orgánům obce, které za něj vykonávají některé funkce v stanovené v zákoně, ale jsou podřízeny a kontrolovány orgány státní správy. (Peková a Pilný, 2002, s. 78)

Dle typu přenesení výkonu státní správy se rozlišuje v zákoně tzv. obecní typ:

- 1) obec
- 2) obec s matričním úřadem
- 3) obec s pověřeným obecním úřadem
- 4) obec s rozšířenou působností. (Kadeřábková, 1996, s. 20)

1.3 Město

Možností jak charakterizovat město je několik a mnozí se snaží stále nalézt správnou definici. Wokoun (2011, s. 39) dává v definici důraz na město jako sídlo nezemědělského charakteru, které se od venkovských sídel liší několika jeho funkcemi.

Město je podle Pekové (2012, s. 55) sídlo, které je vývojově mladší než venkovská sídla, ale za to dynamičtější ve své vývoji. Podle OSN jsou města s více než 10 000 obyvateli, ale určení počtu obyvatel se může v každé zemi lišit, protože záleží, podle jaké národní legislativy se daná země řídí. (Peková, 2012, s. 57)

Při posuzování města se musí brát ohled na různá hlediska. Např. historicko-právní hledisko, podle něj se v minulosti udělovala městská práva. Dalším je statistické hledisko, které se zabývá důležitým znakem měst a to koncentrací obyvatelstva a s tím související počet obyvatel ve městě. Od roku 1885 bylo doporučeno za města považovat sídla s 2 tisíci a více obyvateli. Později se však ukázalo, že tento počet neodpovídá poměrům v některých zemích, ale některé země si jím řídí dodnes. Dalším hlediskem je komplexní (geografické). Toto kritérium spočívá v existenci vnějších a vnitřních znaků města. (Wokoun, 2011, s. 41-42)

„Vnějšími znaky města jsou:

- pevný půdorys a uzavřené a zřetelné jádro
- větší počet neobývaných budov (továrny, úřady, apod.)
- funkční různorodost zastavěné plochy (obyvatelné, průmyslové části a jiné)“
(Wokoun, 2011, s. 36).

„Důležitějšími jsou vnitřní znaky města:

- vysoký stupeň koncentrace obyvatelstva
- socioprofesionální struktura zaměstnanosti obyvatel města v různých ekonomických odvětvích
- různorodost hospodářských činností a městských funkcí
- plně vyvinutá středisková funkce města
- struktura vzdělanosti
- příslušnost ekonomicky aktivního obyvatelstva k výrobním i nevýrobním odvětvím
- poměr pohlaví, tj. počet žen na 1 000 mužů
- průměrná velikost hospodářských domácností (Wokoun, 2011, s. 36)“.

Charakter města také určují faktory sociologické, urbanistické, ekonomické, ekologické a další. Podle těchto faktorů pak rozlišujeme průmyslové, kulturní, správní, lázeňské nebo univerzitní město. Lze tak říct, že město je utvářeno především obyvateli a lidmi pohybujícími se ve městě. (Peková, 2012, s. 57)

1.4 Urbanizace

Urbanizace patří podle Wokouna (2011, s. 47) k procesům, které utváří nebo mění sociální strukturu, jak místního a regionálního společenství, tak i celou společnost. Tento proces podle něj ovlivňuje chování obyvatel, změny v sociálním prostředí, způsob života i hodnotové postoje, takže je to významný proces, který ovlivňuje všechny sféry života v sídlech od sociální až po politickou. Analyzováním demografických, sociálních, kulturních, politických stránek sídla lze pochopit podstatu urbanizace jako celku. I proto je podle Wokouna (2011, s. 47) urbanizace chápána jako komplexní společenský proces.

„Urbanizace je vymežována jako:

- růst koncentrace obyvatelstva ve městech
- pohyb lidí z malých obcí, zabývajících se hlavně nebo pouze zemědělstvím, do druhých obcí, obvykle větších, jejich činnost je zaměřena převážně na správu, obchod, služby atd.
- proces přeměny venkovských oblastí v městské. Tento proces má výrazné důsledky v hospodářské struktuře obyvatelstva
- společenský, socioekonomický proces přeměňující životní formy i zvyky a odstraňující staleté rozdíly mezi městem a venkovem. Není to proces omezený jen na určitý prostor, nýbrž na celé území země (Wokoun, 2011, s. 48)“.

Urbanizace je velmi složitý celosvětový proces. Z hlediska změn ve společnosti je hodnocen pozitivně i negativně. Proto je potřeba průběžně analyzovat její vliv na území, společenství atd. Jak hovoří odborníci a výzkumy v rozvojových zemích, je také důležité neplést si urbanizaci s industrializací, i když industrializace měla také vliv na urbanizaci. (Kadeřábková, 1996, s. 16-17)

1.5 Veřejná správa

Veřejnou správu lze z funkčního hlediska charakterizovat jako souhrn záměrných činností, které plní úkoly na dílčích vládních úrovních ve veřejném zájmu na úrovni státu a územní samosprávy. Jedná se o správu, službu, dozor, organizování aj. Zabezpečuje úkoly, za které odpovídá stát a subjekty veřejné správy, hlavně zajišťování veřejných služeb. (Peková a Pilný, 2002, s. 61)

Podle organizačního (institucionálního) hlediska jde o souhrn institucí, které činnosti vykonávají přímo nebo zprostředkovaně. Je to tedy souhrn výkonných orgánů na jednotlivých vládních úrovních. Orgány veřejné správy spravují vládní neziskové organizace, jejímž prostřednictvím zajišťují veřejné statky. K zajištění veřejných statků může využít i soukromý sektor formou veřejných zakázek. (Peková a Pilný, 2002, s. 61-62)

Veřejná správa je subjektem veřejné politiky. Nástrojem veřejné politiky jsou veřejné finance. Veřejná správa se dělí na státní správu a samosprávu. Samospráva se dále štěpí na územní samosprávu, ta zastupuje zájmy občanů vyskytujících se na konkrétním menším území, a zájmovou samosprávu (profesní komory apod.). (Peková a Pilný, 2002, s. 62)

„Představitelem státní správy je stát, veřejnoprávní korporace (obce, regiony), fondy apod. představují územní samosprávu. Výkon veřejné správy vykonávají zřízené orgány a instituce, které musí vymezené kompetence. Organizace veřejné správy a obecné zásady její činnosti jsou v demokratických zemích zakotveny Ústavou a navazujícími zákony (Peková a Pilný, 2002, s. 62)“.

Zákony jsou velmi důležité pro činnost a fungování veřejné správy. Ta se jimi musí bezpodmínečně řídit. Veřejná správa totiž ovlivňuje moc zákonodárnou, moc výkonnou a moc soudní. Moc výkonnou představuje v ČR prezident a ústřední vláda. Moc soudní je v ČR reprezentována vrchními soudy, krajskými soudy a okresními soudy. Správní soudy na základě žalob nebo opravných prostředků stanovených zákonem rozhodují, zda orgány veřejné správy dodržují zákony při vydávání rozhodnutí ve správním řízení. (Peková a Pilný, 2002, s. 63)

2 REGIONÁLNÍ POLITIKA

2.1 Definice a pojetí regionální politiky

Obecných definicí popisujících regionální politiku v komplexním měřítku existuje několik. Podle Wokouna (2008a, s. 23) regionální politika „představuje konkrétní projev úsilí společnosti o snížení (změnu) velikosti regionálních rozdílů. Rozdíly v socioekonomické vyspělosti regionů však nejsou jediným důvodem pro existenci regionální politiky. Regionální politiku je spíše nutno chápat jako součást souboru ekonomických a sociálních i ekologických politik, pomocí nichž se státy snaží dosáhnout národních cílů, jako jsou ekonomický růst, udržitelný rozvoj, kvalitní životní prostředí, sociální a politická stabilita, rovnost šancí obyvatel i rozdělování příjmů způsobem, který většina obyvatel považuje za spravedlivý a který je současně ekonomicky stimulující.“

Výkladový slovník Dictionary of Human Geography ji definuje jako „součást státní politiky, ovlivňující rozmístění hlavních ekonomických zdrojů a aktivit na celém území státu nebo v jeho části.“ (Kadeřábková, 1996, s. 46)

Mezi motivy existence regionální politiky patří ekonomické motivy, ekologické motivy, sociální a politické motivy. Ekonomické důvody patří k hlavním faktorům regionální politiky. (Kadeřábková, 1996, s. 48)

Blažek (2011) zdůrazňuje vliv společnosti na regionální disparity. Podle něj je regionální politika nejen konkrétní projev úsilí společnosti o snížení velikosti regionálních rozdílů, ale musíme k ní přistupovat spíše jako soubor ekonomických a sociálních politik, pomocí níž se státy dosáhnou ekonomického růstu, sociální a politické stability, rovnoprávnost občanů a spravedlnosti rozdělování jejich příjmů.

2.2 Příčiny vzniku

V každém státě existují rozvinuté regiony s vysokou životní úrovní, ale i regiony třeba s vysokou nezaměstnaností nebo podprůměrnou ekonomickou vybaveností. Příčin rozdílů mezi regiony, které vedou ke vzniku problémových regionů, je několik. Tyto problémové regiony se vykytují ve 3 hlavních formách:

- regiony s nedostatečně vybavenými přírodními zdroji - kde vlivem nepříznivých přírodních podmínek přetrvalo zemědělství a produktivita práce je zde tudíž malá, pomohl by rozvoj průmyslu

- regiony s nedostatečným využitím vlastních zdrojů – spojeny s nedostatkem kapitálu a k tomu vedoucí nízkou životní úrovní, impulsem ke zlepšení situace v těchto regionech by mohl být technologický a ekonomický rozvoj
- regiony se stagnujícími či upadajícími odvětvími – v minulosti byli vyspělé, ale změny ve struktuře poptávky úpadek nebo útlum tradičního průmyslu (těžba uhlí, energetika, hutnictví, textilní výroba, těžké strojírenství), vyznačují se vysokou mírou nezaměstnanosti, klesající ekonomickou úrovní, nízkou ekonomickou aktivitou (hlavně u žen), vysokou mírou emigrace a neadekvátní infrastrukturou. (Kadeřábková, 1996, s. 44 – 45)

2.3 Cíle regionální politiky

Cílem regionální politiky je snížit nerovnosti oblastí a tak zamezit migraci z ekonomických důvodů jako takové a předcházet negativním dopadům migrace na místní veřejný sektor a jeho financování. (Peková a Pilný, 2002, s. 83)

Cíle se uvádějí v časovém horizontu, mívají konkrétní formulaci a musí vycházet z problémových oblastí regionu. Ke konkretizaci cílů dochází proto, aby se lépe mohlo zhodnotit jejich splnění a zároveň posoudit účinnost použitých nástrojů. Cíle mohou být například vyjádřeny jako snížení regionální disparit v oblasti nezaměstnanosti nebo průměrných mzdách v jednotlivých regionech. Dílčí cíle mohou být vyjádřeny jako povzbuzení podnikatelských aktivit v regionu, zlepšení vybavenosti technické infrastruktury, zkvalitnění ekologického prostředí v regionu apod. (Wokoun, 2008a, s. 35)

Regionální politika by měla používat nástroje, které mají být zaměřeny na investování do regionu technickou infrastrukturou a mají za cíl přivést do regionu kapitál a rozvíjet podnikatelské aktivity v regionu, stimulaci vnitřních zdrojů či udržení obyvatelstva v regionu. (Wokoun, 2008a, s. 35)

2.4 Nástroje regionální politiky

Nástroje regionální politiky se dělí na dvě základní skupiny. Makroekonomické a mikroekonomické povahy. (Wokoun, 2008a, s. 36)

Makroekonomické nástroje jsou spojeny s národohospodářskými cíli jako udržení inflace na přijatelné úrovni, vyrovnanost platební bilance nebo uskutečnění cílů průmyslové či agrární politiky. Mezi tyto nástroje patří fiskální politika (např. daně a odvody v regionech, snížení sazby daní v podporovaných regionech), monetární politika (snadnější přístup k úvěrům), protekcionismus (cla a dovozní limity na výrobky v upadajících regionech). (Wokoun, 2008a, s. 37)

Pod pojmem mikroekonomické nástroje si lze představit rozhodování ekonomických subjektů o jejich lokalizaci z hlediska realokace pracovních sil (např. nákup nemovitostí nebo nového bytu) a realokace kapitálu (kapitálové subvence na dopravu, pracovní sílu apod.). (Wokoun, 2008a, s. 37)

Wokoun (2008a, s. 37) dále uvádí, že mezi ostatní nástroje patří administrativní nástroje (např. rozhodnutí o zastavení ekonomické činnosti na území regionu) nebo institucionální nástroje (např. regionální rozvojové agentury).

3 REGIONÁLNÍ POLITIKA EVROPSKÉ UNIE

Zakládající státy EU byli při vzniku evropské integrace na srovnatelné hospodářské úrovni. S přistupujícími státy se začaly prohlubovat hospodářské a sociální rozdíly mezi těmito zeměmi ve společenství. Evropské společenství na to muselo zareagovat patřičnou politikou a finančními zdroji. Významným úkolem politiky EU je tedy snižování regionálních disparit mezi členskými zeměmi, tzn. zabránit rozdílům v životní úrovni mezi regiony, vysoké nezaměstnanosti a rozvíjet průmysl v zaostávajících regionech, přičemž si musí země uchovat svoji kulturní, geografickou a historickou identitu. (Wokoun, 2008a, s. 329)

Hlavním nástrojem regionální politiky EU jsou strukturální fondy a kohezní fond (fond soudružnosti), který finančně podporuje hospodářsky slabší země EU. Tyto fondy byly založeny za účelem zajištění vyrovnaného a udržitelného rozvoje ve slabších regionech, přitom poskytují značný prostor pro individuální řešení konkrétního problému. Podmínkou pro využívání pomoci z těchto fondů je vypracování kvalitního programového nebo projektového dokumentu. (Wokoun, 2008a, s. 329 – 330)

„Obecné cíle regionální politiky jsou snížení rozdílů v životní úrovni obyvatel jednotlivých regionů a zajištění relativně vyváženého ekonomického a sociálního vývoje tak aby měl z něho prospěch co největší počet obyvatel EU a předcházení výrazným novým regionálním problémům, jež mohou být způsobeny strukturálními změnami v evropské, případně světovém hospodářství.“ (Wokoun, 2011, s. 112)

Regionální politiku vykonávají státní, regionální a místní orgány. Podle Armstronga a Taylora (2000, s. 343) je důležité pro fungování regionální politiky, aby tyto orgány účinně sladily a nepřesahovaly své pravomoci a vyhnuly se tak nehospodárnosti a zbytečným konfliktům.

3.1 Principy

Evropská regionální politika staví svou existenci a realizaci své hospodářské a sociální politiky soudružnosti na následujících principech:

- princip soudržnosti (kohezní princip),
- princip koncentrace – prostředky musí být využívány co nejúčelněji a mohou být využívány jen k uskutečnění předem stanovených cílů,
- princip partnerství – na rozdělení a využití poskytnutých příjmů v jednotlivých programech se mají podílet samotní příjemci, vyžaduje se nejlépe 50 % spoluúčast,

- princip programování – prostředky jsou rozdělovány na základě střednědobých nebo dlouhodobých programů, ne na základě jednoho samostatného projektu,
- princip doplňkovosti (adicionality) – znamená, že prostředky ze zdrojů EU nesmí být jedinými zdroji, ale musí být doplněny z jiných zdrojů ze strany příjemce pomoci (např. státního rozpočtu, soukromých zdrojů, aj.),
- princip hodnocení a monitorování,
- princip koordinace a harmonizace,
- princip integrace,
- princip konvergence,
- princip solidarity,
- princip subsidiarity,
- princip proporcionality,
- princip kompatibility. (Wokoun, 2011, s. 119 – 120)

3.2 Ekonomické nástroje

Hlavními nástroji regionální politiky jsou kohézní fond a strukturální fondy. Z ekonomického hlediska, ale existují i tyto nástroje, které jsou zaměřeny na podporu podnikání. Jsou to kapitálové granty, dotace vztahující se k úrokům nebo půjčkám, daňové úlevy, zvýhodněné odpisové sazby (srážky na odpisy) a dotace vztahující se k pracovní síle (odměny za vytvořená nová pracovní místa). (Wokoun, 2011, s. 121)

3.3 Strukturální fondy a investiční fondy

Pomoc prostřednictvím strukturálních fondů nejvíce znevýhodněným regionům je podle Armstronga a Taylora (2000, s. 325) nutností u každé regionální politiky. Podle nich existují ještě dva důvody pro výpomoc strukturálními fondy. Hlavní opodstatnění regionální politiky vidí v schopnosti co nejlépe přesunout finanční zdroje bohatším členských států přímo k těm regionům, co ji naléhavě potřebují. Druhý důvod potřeby vidí v nedostatku převést ve velkém množství prostředky prostřednictvím vlád k slabým regionům.

3.3.1 Evropský fond pro regionální rozvoj (EFRR/ERDF)

Zaměřuje se na modernizaci a posílení hospodářství. Podporuje investiční (infrastrukturní) projekty. Jde například o projekty výstavby silnic nebo železnic, vybudování stokových

systemů, rozvoj a obnova sportovních areálů, rekonstrukce kulturních památek a další. (MMR, ©2015)

3.3.2 Evropský sociální fond (ESF)

Podporuje zaměstnanost a rozvoj lidských zdrojů v regionech. Podporuje neinvestiční projekty, např. rekvalifikace nezaměstnaných, programy speciálně určené pro osoby se zdravotním postižením, děti, mládež a další skupiny, rozvoj vzdělávacích programů apod. (MMR, ©2015)

3.3.3 Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EAFRD)

Podporuje program rozvoje venkova, který spadá do společné zemědělské politiky EU. Prostředky z tohoto fondu slouží ke zvýšení konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví, zlepšení životního prostředí a zvyšování životní úrovně ve venkovských oblastech a rozdělení investic na hospodářství venkova. (MMR, ©2015)

3.3.4 Evropský námořní a rybářský fond (EMFF)

Je to nástroj na podporu rybolovu, který patří do společné rybářské politiky EU. Podporuje projekty, které zvyšují konkurenceschopnost a k ochraně životního prostředí. Dále podporuje programy týkající se mořského i vnitrozemského rybolovu, přispívá investicemi na modernizaci plavidel a zpracovatelského průmyslu. (MMR, ©2015)

3.4 Kohezní fond (fond soudržnosti)

Je to fond na podporu hospodářské a sociální soudružnosti EU. Týká se především států s nejméně rozvinutou ekonomikou. Tyto státy musí mít zároveň HNP na obyvatele nižší než 90 % průměru EU. Financuje předběžné studie k projektům vhodným pro financování z tohoto fondu a technické opatření pomoci i propagační a informační projekty. (Wokoun, 2011, s. 128 – 129)

3.5 Územní jednotky pro potřebu regionální politiky EU

Pro statistické potřeby Eurostatu zavedla Evropská unie NUTS, tzv. nomenklatura územních statistických jednotek. Tyto územní jednotky byly stanoveny v Nařízení Evropského parlamentu (EP) a Rady (ES) č. 1059/2003 ze dne 26. května 2003. NUTS byly založeny proto, aby umožňovaly sběr, sestavení a šíření regionálních statistik v EU. Jednotlivé členské státy jsou rozděleny na jednotlivé úrovně NUTS. Klasifikace NUTS je hierarchická.

Rozlišujeme podle klasifikace NUTS 1, která se dělí na NUTS 2, ta se dále dělí na NUTS 3. Každý členský stát má právo rozhodnout o svém hierarchickém uspořádání svého území. (Wokoun, 2008a, s. 335)

NUTS 1 je územní jednotka velké oblasti (zemí, makroregionů) daného státu. Je tvořena několika jednotkami úrovně NUTS 2. Jako příklad lze uvést Nizozemsko, které má 4 jednotky NUTS 1. V ČR je touto jednotkou území celé ČR. Obyvatel na území NUTS 1 musí být minimálně 3 miliony a maximálně 7 milionů. (Wokoun, 2008a, s. 337)

NUTS 2 je jednotka řádově nižší a odpovídá střední úrovni územně správního členění daného státu. V ČR se musely kraje sloučit do tzv. regionů soudružnosti. Například NUTS 2 Jihovýchod je tvořen krajem Vysočinou a Jihomoravským krajem. Minimum obyvatel této jednotky je 800 000 obyvatel a maximum 3 miliony obyvatel. Tyto jednotky mají přímou vazbu na strukturální fondy. (Wokoun, 2008a, s. 337)

NUTS 3 odpovídají nejnižší úrovni územně správního regionu státní správy (u nás odpovídají členění krajů). Minimum obyvatel je 150 000 obyvatel a maximum tvoří 800 000 obyvatel. I tato jednotka je spojená s čerpáním strukturálních fondů. (Wokoun, 2008a, s. 337)

Do roku 2007 byly v systému NUTS uvedeny i okresy (NUTS 4) a obce (NUTS 5). Od 1. 1. 2008 byly převedeny do systému LAU 1 (u nás odpovídá okresům), tzv. lokální administrativní jednotka první hierarchické úrovně a LAU 2 (u nás obce), tzv. lokální administrativní jednotka druhé hierarchické úrovně. (Portál územního plánování, ©2015)

3.6 Programové období 2014 – 2020

Programové období 2014 – 2020 bylo vytvořeno v souladu s rozpočtovým rámcem Evropské unie. Česká republika má právo čerpat dotace ve výši skoro 24 miliard eur. Strukturální fondy a investiční fondy musí maximálně naplňovat strategii EU 2020 – Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění, která je také dlouhodobou vizí EU. K dodržení této strategie zpracoval každý stát Dohodu o partnerství, kterou schvalovala Evropská komise. V této byly zpracovány programy, které přispějí k naplňování této strategie a dále je zde určeno i rozdělení přidělených finančních prostředků mezi podporované oblasti. (MMR, © 2015)

Oproti předcházejícímu programovému období došlo k několika novinkám. Rozšíření počtu fondů, které budou zapojeny (nově i EARFD a EMFF). Je nastaven nový systém předběžných podmínek. Je kladen důraz na vyšší měřitelnost přínosu podpořených operací (pl-

nění stanovených indikátorů), finanční závislost na rychlosti a kvalitě čerpání. K dalším novinkám patří vyšší míra uplatnění územně specifického přístupu, využití integrovaných nástrojů a uplatnění finančních nástrojů na úkor dotací. České republiky se dotknou hlavně novinky ve snížení počtu tematických operačních programů, bude zavedena koncepce Jednotného metodického prostředí, která zajišťuje stejná pravidla v celém systému) a rozšíření funkcí monitorovacího systému (zjednodušení administrativy). (MRR, © 2015)

4 REGIONÁLNÍ POLITIKA V ČR

K postupnému nárůstu regionálních disparit v socioekonomickém rozvoji došlo ve 2. polovině 90. let. Procesy demokratizace a decentralizace a zároveň příprava na vstup do EU a s ní příprava na finanční výpomoc ze strukturálních fondů vedla ke změně regionální politiky v ČR. (Wokoun et al., 2008b, s. 148)

Základním strategickým dokumentem regionální politiky ČR je Strategie regionálního rozvoje ČR pro konkrétní dlouhodobé časové období, kterou vláda přijala 12. července 2000. Na tento dokumenty navazují Programy rozvoje krajů ČR. Z nich jsou odvozeny operační programy na úrovni regionů NUTS II. (Wokoun et al., 2008b, s. 148)

Významnou roli při sestavování strategických dokumentů, ale i pro rozvoj krajů a obcí má územní plánování, zejména územní dokumentace územně plánovací podklady. (Wokoun, 2008a, s. 376)

Základními úrovněmi v regionálním rozvoji České republiky jsou Česká republika (NUTS 1), regiony soudržnosti (NUTS 2), kraje (NUTS 3), pověřené obecní úřady 3. typu se svým územím – původně okresy - (LAU 1) a obce (LAU 2). (Wokoun et al., 2008b, s. 149)

Oblasti podpory jsou v zákoně č. 248/2000 Sb. o podpoře regionálního rozvoje jsou zaměřeny na rozvoj podnikání, rozvoj lidských zdrojů a další opatření v oblasti trhu práce, výzkum a technologický vývoj se zřetelem na zavádění nových technologií a inovací, rozvoj cestovního ruchu, zlepšování vybavení regionu infrastrukturou a zajištění dopravní obslužnosti, rozvoj tělovýchovných, sportovních a kultury včetně památkové péče, pokud vytvářejí nová pracovní místa, rozvoj občanské vybavenosti, rozvoj sociálních služeb, zajištění dostupnosti a zlepšování zdravotnických služeb, opatření k ochraně životního prostředí, vznik právnických osob a tvorbu programů v regionu sloužících k jeho celkovému rozvoji, provádění pozemkových úprav. (Česko, 2000)

V zákoně č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, „Ministerstvo místního rozvoje navrhuje následující vymezení státem podporovaných regionů:

1. regiony se soustředěnou podporou státu, které se podle charakteru svého zaostávání člení:

- a. strukturálně postižené regiony, ve kterých se soustřeďují negativní projevy strukturálních změn, dochází k útlumu odvětví a výrobních podniků a k růstu nezaměstnanosti,
  - b. hospodářsky slabé regiony, které na základě ukazatelů hospodářského a sociálního rozvoje vykazují podstatně nižší úroveň rozvoje, než je průměrná úroveň v České republice,
  - c. venkovské regiony, které jsou charakterizovány nízkou hustotou zalidnění, poklesem počtu obyvatel a vyšším podílem zaměstnanosti v zemědělství,
2. ostatní regiony, jejichž podporování státem je žádoucí z jiných důvodů, např. pohraniční regiony, bývalé vojenské prostory, regiony postižené živelními pohromami, regiony se silně narušeným či poškozeným životním prostředím, regiony s méně příznivými podmínkami pro rozvoj zemědělské výroby, regiony s vyšší průměrnou mírou nezaměstnanosti, než je průměrná úroveň v České republice.“ (Česko, 2000)

4.1 Legislativní rámec

Důležitým zákonem regionální politiky je zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení) a zákon č. 132/2000 Sb., o změně a zrušení některých zákonů souvisejících se zákonem o krajích, zákonem o obcích, zákonem o okresních úřadech a zákonem o hlavním městě Praze a hlavně také zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje. (Wokoun et al., 2008b, s. 149)

4.2 Strategie regionálního rozvoje ČR 2014 – 2020

„Strategie regionálního rozvoje (SRR) je základním koncepčním dokumentem v oblasti regionálního rozvoje. Formuje přístup státu k podpoře regionálního rozvoje, poskytuje potřebná východiska a stanovuje rozvojové cíle a zásady pro vypracování regionálního programu rozvoje. SRR je nástrojem realizace regionální politiky a koordinace působení ostatních veřejných politik na regionální rozvoj. SRR propojuje odvětvová hlediska (témata a priority) s územními aspekty. Z časového hlediska jde o střednědobý dokument, jenž obsahuje dlouhodobý pohled na regionální rozvoj ČR (dlouhodobá vize) i krátkodobé realizační kroky.“ (Strategie regionálního rozvoje ČR, 2013)

4.2.1 Dlouhodobá vize regionálního rozvoje

„Česká republika chce být v dlouhodobém horizontu zemí konkurenceschopnou, využívající kvalitní lidské zdroje a vzdělávací, výzkumnou a inovační infrastrukturu pro rozvoje znalostní ekonomiky, zemí využívající svoji geografickou polohu k prohloubení vazeb a spolupráce ve středoevropském prostoru, zemí rozvíjející udržitelným způsobem pozitivní specifika jednotlivých regionů a podporující jejich vnitřní hospodářskou, sociální a environmentální soudržnost, zemí s funkčními vazbami mezi venkovskými a městskými oblastmi, chránící své přírodní, krajinné a kulturní hodnoty a vhodně využívající jejich potenciál.“ (Strategie regionálního rozvoje ČR, 2013)

4.2.2 Cíle a priority regionální politiky

Cílem 1 je podpořit zvyšování konkurenceschopnosti a využití ekonomického potenciálu regionů (růstový cíl). Prioritní oblastí je regionální konkurenceschopnost. Dílčími prioritami jsou P. 1 Využití potenciálu rozvojových území (5 opatření) a P. 2 Rozvoj klíčové infrastruktury neregionálního významu (3 opatření). (Strategie regionálního rozvoje ČR, 2013)

Druhým cílem je zmírnit prohlubování negativních regionálních rozdílů (vyrovnávací cíl). Prioritní oblast územní soudržnosti se dělí na P. 3 Zkvalitnění sociálního prostředí rozvojových území (4 opatření) a P. 4 Vyvážený rozvoj stabilizovaných území (3 opatření) a P. 5 Oživení periferních území (3 opatření). (Strategie regionálního rozvoje ČR, 2013)

Třetí cíl (preventivní cíl) chce posílit environmentální udržitelnost. Prioritní oblast Environmentální udržitelnost se rozděluje na P. 6 Ochrana a udržitelné využívání zdrojů v regionech (5 opatření) a P. 7 Ochrana přírody a krajiny, kvalitní a bezpečné prostředí pro život (3 opatření). (Strategie regionálního rozvoje ČR, 2013)

Posledním cílem je optimalizovat institucionální rámec pro rozvoj regionů (institucionální cíl). Prioritní oblast Veřejná správa a spolupráce obsahuje dílčí cíl P. 8 Zkvalitnění institucionálního rámce pro rozvoj regionů (3 opatření) a P. 9 Podpora spolupráce na místní a regionální úrovni (2 opatření). (Strategie regionálního rozvoje ČR, 2013)

4.3 Programy pro programovací období 2014 – 2020

Pro programovací období 2014 – 2020 byly vytvořené programy, které budou spolufinancovány ze strukturálních a investičních fondů. V závorkách u jednotlivých programů jsou

uvedené sumy, které bude mít ČR k dispozici v rámci programů k přerozdělování. Jedná se o programy:

- Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost (4,3 mld. eur)
- Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání (2, 8 mld. eur)
- Operační program Zaměstnanost (2,1 mld. eur)
- Operační program Doprava (4, 7 mld. eur)
- Operační program Životní prostředí
- Integrovaný regionální operační program (4,6 mld. eur)
- Operační program Praha – pól růstu ČR (0,20 mld. eur)
- Operační program Technická pomoc (0,22 mld. eur)
- Operační program Rybářství 2014 – 2020 (0,03 mld. eur)
- Program rozvoje venkova (2,3 mld. eur)
- Interreg V-A (programy meziregionální spolupráce) Česká republika – Polsko
- Interreg V-A Slovenská republika – Česká republika
- Program spolupráce Rakousko – Česká republika 2014 – 2020
- Program příhraniční spolupráce Česká republika – Svobodný stát Bavorsko Cíl EÚS 2014 – 2020
- Program spolupráce Svobodný stát Sasko – Česká republika 2014 – 2020
- Program nadnárodní spolupráce Interreg CENTRAL EUROPE
- Program nadnárodní spolupráce DANUBE
- Program meziregionální spolupráce INTERREG EUROPE
- Program meziregionální spolupráce ESPON 2020
- Program meziregionální spolupráce INTERACT III. (MRR, ©2015)

4.4 Aktéři regionálního rozvoje České republiky

„Na jednotlivých úrovních regionální politiky vystupují:

- zákonodárné složky státu (Poslanecká sněmovna),
- výkonné složky státu (vláda, ústřední správní úřady a jimi řízené organizace),
- regionální rady (na úrovni NUTS 2), které uskutečňují politiku hospodářské a sociální soudržnosti,
- orgány samosprávy,
- poradní a koordinační orgány,

- rozvojové agentury s celostátní či regionální působností (např. CzechInvest, CzechTrade, aj.),
- hospodářské a agrární komory, zájmová sdružení, zaměstnanecké a zaměstnavatelské organizace a agentury,
- instituce veřejného sektoru (např. školy, zdravotní a sociální zařízení)
- subjekty soukromého sektoru.“ (Wokoun et al., 2008b, s. 156-157)

4.5 Institucionální rámec

Institucí, která zajišťuje rámec regionální politiky v ČR, je hlavně Ministerstvo pro místní rozvoj, které je ústředním orgánem státní správy v oblasti regionální politiky. MMR také zajišťuje informační a vzdělávací pomoc samosprávným orgánům, obcím a jejím sdružením a také pomáhá zapojit územně samosprávné celky (ÚSC) do evropských regionálních struktur. (Wokoun et al., 2008b, s. 157 – 158)

Institucionální rámec tvoří i ostatní ministerstva, Český statistický úřad (ČSÚ), Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, regionální rady v regionech soudržnosti, samosprávné orgány krajů, obce, koordinační a poradní orgány jako Národní programový výbor, Monitorovací výbor pro oblast hospodářské a sociální soudržnosti (NPC/MC – ESC), regionální řídicí a monitorovací výbory (RŘMV), Rady pro koordinaci regionálního rozvoje a Řídicí a koordinační výbor pro oblast hospodářské a sociální soudržnosti. (Wokoun, 2008b, s. 163 – 166)

Podle zákona č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje:

„Obec ve své samostatné působnosti spolupracuje s krajem, na jehož území se nachází, při přípravě a realizaci programu územního rozvoje kraje. Obec ve své samostatné působnosti může podporovat rozvoj podnikatelských aktivit potřebných pro rozvoj regionu, například formou technické a investiční přípravy pro investory – podnikatele a sdružovat své prostředky se sousedními obcemi a dalšími právníckými osobami při zajišťování rozvojových programů společných více obcím.“ (Česko, 2000)

4.6 Územní rozpočet

Na rozpočty lze nahlížet z několika hledisek. Z účetního hlediska jde o vyrovnanou bilanci příjmů a výdajů, o kterých se účtuje aktuálním principem. Dá se říci, že rozpočet je finanční plán, podle kterého se hospodaří. Je také nástrojem prosazování cílů regionální politiky a ovlivňuje i rozvoj obce a kraje. (Peková a Pilný, 2012, s. 233)

Při hospodaření se musí dodržovat také fiskální pravidla, která jsou vymezena v zákoně každého státu. Podle OECD zahrnují pravidla pro dosažení cílů fiskální politiky státu, transparentnost účetnictví, požadavek dlouhodobé vyrovnanosti rozpočtu, hospodaření podle ročního rozpočtu, sestavování rozpočtové prognózy výhledu, daňová omezení, odpovědnost za krytí výdajů, regulaci zadlužení územní samosprávy, monitorování hospodaření územní samosprávy, přímou kontrolu státem, povolení emise dluhopisů, omezení některých druhů půjček, úvěrů aj. (Kadeřábková a Peková, 2012, s. 235)

V ČR třídění příjmů a výdajů musí respektovat zásadu jednotnosti a závaznosti třídění v celé rozpočtové soustavě, zásadu dlouhodobé stability třídění potřebná pro dlouhodobé rozpočtové analýzy, zásadu srozumitelnosti umožňují snadnou účetní a veřejnou kontrolu a zásadu kompatibility s mezinárodními účetními a statistickými standardy a s klasifikací EU. (Kadeřábková a Peková, 2012, s. 238)

Rozpočtová skladba se dělí z hlediska třídění na odpovědnostní (je pro obce a kraje nepovinné), druhové třídění příjmů a výdajů (všechny peněžní operace se třídí na jednotlivé položky podle jednotlivých kritérií, odvětvové tzn., na jaký účel jsou finanční prostředky vydávány a umožňuje tak rozdělení rozpočtu na kapitálový a běžný, a konsolidační (záznamové jednotky). (Kadeřábková a Peková, 2012, s. 238 – 239)

4.6.1 Rozpočet obcí a kraje

Rozpočet obce a kraje obsahuje příjmy a výdaje, které se vztahují k samostatné působnosti i výkonu státu v rámci přenesené působnosti, finanční vztahy k regionálnímu veřejnému sektoru prostřednictvím transferových vazeb s neziskovými organizacemi zřizovaných obcí nebo krajem, finanční vztahy k rozpočtové soustavě neboli ke státnímu rozpočtu a k státním fondům zejména prostřednictvím dotací, dále obsahuje finanční vztahy mezi rozpočtem obce a rozpočtem kraje a finanční vztahy k ostatním obcím, finanční vztahy k DSO, jehož je obec členem, finanční vztahy mezi kraji, finanční vztahy návratného charakteru tj. ve formě krátkodobé návratné finanční výpomoci, finanční vztahy k ostatním subjektům, např. k bankovnímu sektoru. (Wokoun, 2011, s. 217 – 218)

V ČR se rozpočtová skladba rozděluje na běžnou a kapitálovou část podle druhového hlediska třídění. Běžná část se skládá ze tříd 1 – Daňové příjmy, třída 2 – Nedaňové příjmy, část třídy 4 – Neinvestiční dotace, třída 5 – Běžné výdaje, případně část třídy 8 - Financování. Kapitálovou část rozpočtu tvoří třída 3 – Kapitálové příjmy, část třídy 4 – Investiční

dotace, třída 6 Kapitálové výdaje, část třídy 8 – Financování. Následující tabulka ukazuje zjednodušené schéma rozpočtu obce v ČR. (Wokoun, 2011, s. 218)

4.6.1.1 Příjmy

Běžné příjmy rozdělujeme na nenávratné a návratné. Nenávratné můžeme dělit:

- daňové (tř. 1) – svěřené (výlučné) daně jako daň z nemovitosti
  - sdílené daně (část daně z příjmů právnických a fyzických osob a DPH)
  - místní poplatky
  - správní poplatky
- nedaňové (tř. 2) – poplatky za služby
  - příjmy z pronájmu majetku
  - příjmy od organizačních složek a příspěvkových organizací
  - zisk obecních podniků
- dividendy z akcií, přijaté úroky
- doplňkové – dary apod.
- přijaté sankční pokuty apod.
- dotace – neinvestiční transfery, účelové (výjimečně neúčelové).
(Wokoun, 2011, s. 218 – 219)

Návratné příjmy představují investiční půjčky a úvěry. Ostatní mi příjmy jsou například dary. (Wokoun, 2011, s. 218 – 219)

Kapitálové příjmy návratného charakteru jsou přijaté investiční úvěry a příjmy z emise komunálních obligací. Příjmy nenávratného charakteru jsou:

- z prodeje majetku – nemovitého a movitého dlouhodobého majetku
- z prodeje akcií a majetkových podílů
- dotace – investiční přijaté transfery (od jiné země např. ze Slovenska) a přijaté splátky dříve poskytnutých půjček
- přijaté splátky dříve poskytnutých půjček. (Wokoun, 2011, s. 218 – 219)

4.6.1.2 Výdaje

Výdaje podobně jako příjmy jsou nenávratného a návratného charakteru. Rozdělujeme na běžné (neinvestiční – tř. 5) a kapitálové výdaje (investiční - tř. 6). Návratnými běžnými výdaji jsou poskytnuté krátkodobé půjčky. Běžné výdaje nenávratného charakteru jsou:

- mzdy a platy
- povinné pojistné za zaměstnance
- materiálové
- energie
- nájemné
- sociální dávky
- dotace vlastním organizačním složkám a jiným subjektům
- neinvestiční příspěvkovým organizacím
- výdaje na sdužování finančních prostředků (neinvestiční)
- placení sankcí za porušení rozpočtové kázně
- placené pokuty, placené úroky, ostatní (poskytnuté dary apod.).

(Wokoun, 2011, s. 218 – 219)

Kapitálové (tř. 6) výdaje mají investiční podobu. Jejich účelem je pořízení hmotného majetku, na nákup cenných papírů, na poskytnuté investiční dotace organizačních složek a různým subjektům, poskytnuté investiční dotace organizačním složkám, splátky investičních úvěrů (tř. 8) a ostatní. Návrtné kapitálové výdaje jsou na investiční půjčky poskytnuté různým subjektům. (Wokoun, 2011, s. 218 – 219)

5 PLÁNY ROZVOJE OBCÍ, MĚST A REGIONŮ

„Program rozvoje obce je základním koncepčním dokumentem pro řízení rozvoje obce. Obec zpracovává program rozvoje obce opakovaně vždy na návrhové období 4 až 7 let. Program rozvoje obce obsahuje komplexní zhodnocení situace obce a zachycení hlavních problémů a limitů, dlouhodobou vizi směřování rozvoje obce a způsoby naplňování vize ve střednědobém období v podobě opatření a aktivit.“ (Metodická podpora regionálního rozvoje, © 2015)

Při uskutečňování strategického plánování je významným předpokladem vytvořit dlouhodobé perspektivy, vize a priority rozvoje území. Názory občanů by měli hrát významnou roli při sestavování programů. Vize a priority obce by měli odrážet názory a postoje občanů k městu. (Kadeřábková a Peková, 2012, s. 121)

Právní aspekty a úkoly programu rozvoje obce (města) jsou zakotveny v zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích. Programy rozvoje obce nemají charakter obecně závazného předpisu. Zákon o obcích upravuje pravomoci zastupitelstva ve vztahu k programům rozvoje. Podle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích „ má zastupitelstvo pravomoc schvalovat program rozvoje obce, schvalovat rozpočet obce, závěrečný účet obce a účetní závěrku obce sestavenou k rozvahovému dni, zřizovat trvalé a dočasné peněžní fondy obce, zřizovat a rušit příspěvkové organizace a organizační složky obce a schvalovat jejich zřizovací listiny a schvalovat územní plán obce a regulační plán (viz. Zákon č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu.)“ (Česko, 2000)

„Každá obec by měla mít schválený program rozvoje jako první dokument. Další program, který na něj navazuje, někdy se může z něho vycházet při zpracování programu rozvoje nebo naopak, je územní plán obce. Na základě těchto dokumentů by měl být sestavován rozpočet obce, zejména jeho „investiční“ části.“ (Wokoun, 2008a, s. 455 – 456)

5.1 Metodologie

Nejdříve se hodnotí podmínky pro rozvojový potenciál území. Analýzy potenciálu rozvoje obcí a krajů hodnotí ekonomické, finanční, sociální, kulturní, ekologické a politické oblasti. Nejběžnější analýza pro hodnocení aktuálního stavu města se používá tzv. SWOT analýza. (Kadeřábková a Peková, 2012, s. 123)

„Zadání programu odpovídají používané metody a přístupy k analýzám a syntéze. K hlavním patří geografické, ekonomické, sociologické a speciální regionálně analytické me-

tody a přístupy. S úspěchem se využívá tzv. SWOT analýzy. Taktéž se používají klasické i moderní matematicko-statistické techniky často se provádí šetření v terénu, zejména řízené rozhovory s představiteli obcí, příp. vybraných podnikatelských subjektů. Jde o to umožnit zapojení těchto představitelů v jednotlivých etapách zpracování programu a zvážení reálných možností rozvoje obcí a regionu. Při zpracování programů rozvoje regionu je třeba vhodným způsobem aplikovat princip partnerství.“ (Wokoun, 2008a, s. 450)

SWOT analýza, zkratka slov Strengths – silné stránky, Weakness – slabé stránky, Opportunities - příležitosti, Threats – hrozby, definuje silné a slabé stránky uvnitř sledovaného objektu a příležitosti a ohrožení zvenčí. Smysl této analýzy spočívá v posílení silných stránek a odstraňování slabých stránek, což by zvýšilo budoucí realizaci příhodným možností a naopak eliminovalo hrozby. (Kadeřábková a Peková, 2012, s. 121 - 122)

5.2 Úkol programu rozvoje obce

„Úkolem programu obce je definovat společné zájmy obce, jejich obyvatel a podnikatelských subjektů, definovat místní předpoklady realizace těchto společných zájmů, optimalizovat místní předpoklady realizace těchto společných zájmů, optimalizovat územně-technické sociálně-psychologické podmínky pro rozvoj bydlení a podnikání v obci, koordinovat vynakládání veřejných investic v obci z hlediska územního a funkčního vzhledem k záměrům a potřebám rozvoje privátního sektoru, koordinovat účelnou alokaci běžných veřejných výdajů v zájmu vytváření stabilních podmínek pro bydlení a podnikání, definovat dlouhodobé záměry hospodářské, ekologické a sociální politiky obce, posilovat vědomí sounáležitosti k obci a odpovědnosti za její rozvoj u místních obyvatel a podnikatelů.“ (Wokoun, 2008a, s. 456)

Program rozvoje obce by měl sloužit jako podklad pro zpracování konkrétních podnikatelských a dalších investičních aktivit, sestavování obecního rozpočtu, novelizaci územního plánu nebo pro vypracování územního plánu obce, monitorování regionálních plánů a programů z hlediska obce a měl by sloužit jako podklad pro zodpovědný vstup obce na kapitálový trh. (Wokoun et al., 2008b, s. 180)

5.3 Struktura

Program rozvoje obce nebo města by měl být rozdělen na úvod, analytickou část, návrhovou část a končit závěrem. Úvod by měl popsat účel, smysl, a také způsob vzniku, kdy byl

vytváren, na jaké období, kdo se na jeho tvorbě podílel, jak probíhal proces zpracování dat. (Metodická podpora regionálního rozvoje, ©2015)

Analytická část obsahuje Charakteristiku obce (A. 1) a Východiska pro návrhovou část (A. 2). Charakteristika obsahuje komplexní zhodnocení aktuální situace v obci a vývoj v jednotlivých oblastech života obce. Charakterizuje obec z hlediska území, obyvatelstva, hospodářství, infrastruktury, sociální vybavenosti, životního prostředí a správy obce. Východiska pro návrhovou část vycházejí z charakteristiky obce a zachycují pozitiva a negativa obce. (Metodická podpora regionálního rozvoje, ©2015)

Návrhová část je tvořena B. 1 Strategická vize, B. 2 Opatření a aktivity a B. 3 Podpora realizace programu. Strategická vize představuje obraz budoucnosti obce a formuluje směřování rozvoje obce. Je tvořena na dlouhodobý časový horizont kolem 10 – 20 let. Opatření a aktivity formulují způsoby naplňování vize ve střednědobém období. Aktivita označuje konkrétní akci, činnost v rámci opatření. U aktivit se stanovuje důležitost, roky realizace, odpovědnost za realizaci, odhad nákladů na realizaci aktivity a zdroje financování. Část třetí Podpora realizace programu stanovuje způsob sledování realizace, vyhodnocení a aktualizaci programu rozvoje obce. Akční plán podporuje způsob naplňování cílů, opatření a rozvojových aktivit programu rozvoje. (Metodická podpora regionálního rozvoje, ©2015)

Struktura programu by měla vycházet z jeho účelu. Měla by analyzovat vnější a vnitřní podmínky vývoje obce, její slabé stránky a také definovat oblasti šancí budoucího rozvoje. Na základě provedených analýz by měly být stanoveny strategické směry, cíle a priority rozvoje obce a formulován návrh opatření k jejich dosažení. Na závěr by měl být navržen katalog projektů, který by vedl k dosažení strategie a cílů rozvoje. Katalog projektů by měl být hlavním nástrojem realizace programu rozvoje obce. (Wokoun, 2008a, st. 456 – 457)

5.4 Osnova

„Program rozvoje obce by měl mít následující strukturu:

1. Úvod
2. Analýza situace obce – pro analýzu by měly být využity existující analýzy, dokumenty, územní plán, právní a institucionální základ a sociologický průzkum
  - a. Základní charakteristika
  - b. Obec ve vnějších vztazích
    - i. regionální koncept

- ii. mikroregionální a lokální kontext, bezprostřední územní vazby obce
  - iii. vliv vnějších vazeb na sociálně-ekonomické vztahy obce
  - iv. vnější vazby obecní správy v systému veřejné správy
  - v. vnější vazby obecní správy k jiným subjektům
- c. Rozbor složek a funkčních systému obce:
- i. demografická situace
  - ii. trh práce
  - iii. bydlení
  - iv. komerční služby a maloobchodní sféra
  - v. školství
  - vi. zdravotnictví
  - vii. sociální péče a další veřejně prospěšné služby
  - viii. průmyslová výroba a stavebnictví
  - ix. zemědělské aktivity
  - x. doprava a komunikace
  - xi. kultura a ochrana památek
  - xii. rekreační aktivity
  - xiii. společenské a sportovní aktivity
  - xiv. prostorové uspořádání
- d. Ekonomická situace obce:
- i. struktura ekonomiky obce
  - ii. majetková situace obce
  - iii. rozpočtová situace obce
- e. Ekologická situace a ochrana životního prostředí v obci
- f. Sociopolitická situace obce (sociální, politická a kulturní)
- g. Správa obce
- i. struktura veřejné správy obce a její vnitřní organizace
  - ii. funkce obecních institucí při řešení problémů obce
- h. Analýza obecně závazných vyhlášek obce v samostatné i přenesené působnosti a jiných aktů veřejné správy
- i. Místní správa a rozvoj obce v názorech občanů
- j. Analýza obecně závazných vyhlášek obce v samostatné i přenesené působnosti a jiných aktů veřejné správy
- k. Místní správa a rozvoj obce v názorech občanů

- l. Analýza předchozích zkušeností a programu
- m. SWOT analýza
3. ROZVOJOVĚ ŠANCE OBCE (předpoklady a silné stránky):
  - a. Základní charakteristika
  - b. Funkční charakteristika:
    - i. šance jako neměnné danosti
    - ii. šance realizovatelné vnějším zásahem
    - iii. šance realizovatelné koordinační činností obce
    - iv. šance realizovatelné řídicí činností obce
4. ROZVOJOVÉ PROBLÉMY OBCE (limity, bariéry a slabé stránky):
  - a. Základní charakteristika
  - b. Funkční charakteristika
    - i. limity a bariéry jako neměnné danosti
    - ii. problémy ovlivnitelné vnějšími zásahy
    - iii. problémy ovlivnitelné koordinační činností obce
5. SYNTETICKÉ ZHODNOCENÍ ROZVOJOVÝCH ŠANCÍ A PROBLÉM OBCE A MOŽNOSTÍ REÁLNÉHO VYUŽITÍ MAJETKU NA ÚZEMÍ OBCE
6. STRATEGICKÉ CÍLE ROZVOJE OBCE
  - a. Strategické cíle, priority
  - b. Operační cíle
7. NÁVRH OPATŘENÍ
  - a. Věcná
  - b. Normativní
  - c. Organizační
8. KATALOG PROJEKTŮ – náměty na řešení dílčích problémů obce ve struktuře:
  - a. Cíl projektu
  - b. Zdůvodnění projektu a jeho charakteristika
  - c. Zajištění projektu
9. Způsoby realizace programu rozvoje obce
10. Možnosti využití různých dotačních titulů a fondů ČR, EU atd.“ (Wokoun, 2008a, s. 457 – 459)

II. PRAKTICKÁ ČÁST

6 SOCIOEKONOMICKÁ ANALÝZA MĚSTA KROMĚŘÍŽ

6.1 Základní charakteristika

Město Kroměříž leží v jižní části Hornomoravského úvalu (Provincie Západní Karpaty), kde krajina z oblasti rovinaté Hané přehází v nevýraznou pahorkatinu Chříby a Hostýnské vrchy. Nachází se v nadmořské výšce 201 m. n. m. v široké údolní nivě řeky Moravy, která v jeho západní části vytvořila nánosy říčních a nivních sedimentů. Převážná část zastavěného města je tvořena jílovcí a pískovci. (Město Kroměříž, ©2015a)

Je druhým největším městem Zlínského kraje podle počtu obyvatel a bývalé okresní město. Je přirozeným regionálním centrem ležícím na řece Moravě. Město bylo v minulosti a stále je nejen centrem kultury a vzdělanosti, ale také důležitým správním střediskem. Díky vzdělanostními a kulturnímu rozvoji v 17. - 18. století a vysokému počtu škol na poměrně malé město se dodnes může pyšnit označením „Hanácké Athény“. (Město Kroměříž, ©2015a; Město Kroměříž, ©2015b)

Kroměříž je okresním městem, pod které spadá 79 obcí a také obcí s rozšířenou působností s pověřeným obecním úřadem (spadá pod něj 46 obcí). (Město Kroměříž, ©2015a)

Počet obyvatel: 28 934 (k 31. 12. 2013)

Rozloha katastrálního obvodu: 5660 ha

Rozloha samotného města: 1770 ha

Předměstské části: Hradisko, Postoupky, Miňůvky, Bílany, Vážany, Kotojedy, Těšnovice, Trávník, Drahlov a Zlámanka (bývalé samostatné zemědělské vesnice). (Město Kroměříž, ©2015a)

NUTS 1: ČR

NUTS 2: Střední Morava

NUTS 3: Zlínský kraj

LAU 1: Kroměříž

LAU 2: Kroměříž

6.2 Historie

První zmínka o trhové vsi, které vznikla při brodu na trase důležité obchodní stezky, tzv. jantarové, spadá do let 1107 – 1115. V roce 1110 prodal olomoucký kníže Ota II. Černý osadu olomouckému biskupovi Janovi zvanému Břichatý. Byl to důležitý pro budoucí vývoj města, protože osada se tak stala součástí majetku olomouckých biskupů, kteří zde zůstali po další staletí a učinili z Kroměříže centrum biskupského panství. Prosperita a rozvoj byl narušen vpádem Tatarů (1241) a uherskými a kumánskými nájezdníky (1253). (Město Kroměříž, ©2015c)

O rozvoj města se zasloužil biskup Bruno ze Schauenburgu a je pokládán za zakladatele Kroměříže jako městského celku s čtvercovým centrálním náměstím, do něhož ústily ulice, s opevněným domem či palácem v nároží a hradbami. Po roce 1260 založil kostel sv. Mořice, který se stal duchovním centrem, a zřídil u něj kolegiatní kapitulou s proboštem, děkanem a kanovníky. Kroměříž v té době získala městský status a práva. Brunovým nástupcem byl Dětrich z Hradce. 19. června 1290 bylo na základě jeho rozhodnutí a na popud obyvatel bylo uděleno Kroměříži brněnské právo spojené se zřízením městského soudu jakožto orgánu městské komunity. (Město Kroměříž, ©2015c)

Za husitských válek město často střídalo majitele a strádalo. Na začátku 16. století za biskupa Stanislava Thurza došlo k výstavbě reprezentativní goticko-renesanční biskupské rezidence s vnitřním dvorem a hranolovitou věží v místech dnešního zámku. Další biskup František z Ditrichštejna vymohl na Rudolfu II. staré právo biskupů razit vlastní mince. V průběhu 150 let se zde razily mince různé hodnoty i druhů. Za stavovského povstání biskupové o panství přišli a získali ho až po bitvě na Bílé hoře v roce 1620. (Město Kroměříž, ©2015c)

Největší pohromou pro Kroměříž byla třicetiletá válka, kdy švédské vojsko generála Torsensona vyplenilo město. Z 244 domů přečkalo zkázu 69. Poté přišla morová epidemie a zkázu dovršil požár v roce 1656. Až ve 2. polovině 17. století díky Karlovi Lichtenstejn-Kastelkornovi se město začalo probouzet k životu. Díky němu Kroměříž vděčí za svůj dnešní vzhled. Vystavěl barokní zámek. V něm zřídil obrazárnu a knihovnu. Založil piaristické gymnázium, kanovnícké domy, Květnou a Podzámeckou zahradu, na Sladovnickém náměstí novou mincovnu zřídil skvělou kapelu. Kroměříž se díky němu stala významným kulturním centrem Moravy a získalo označení „Hanácké Athény“. (Město Kroměříž, ©2015c)

V roce 1742 ale bylo město opět obsazeno pruským vojskem a v roce 1752 zničil značnou část města i zámku opět velký požár. (Město Kroměříž, ©2015c)

Klidný život ve městě narušily revoluční události roku 1848, kdy se v arcibiskupském zámku uskutečnilo zasedání ústavodárného říšského sněmu, který sem byl přenesen z Vídně. Sněmu se účastnila řada českých významných osobností jako František Palacký, Karel Havlíček Borovský, František Rieger, J. K. Tyl a další. Nakonec byl brzy sněm císařem rozpuštěn. Trvalo skoro 40 let, než v Kroměříži zvolili prvního českého starostu. (Město Kroměříž, ©2015c)

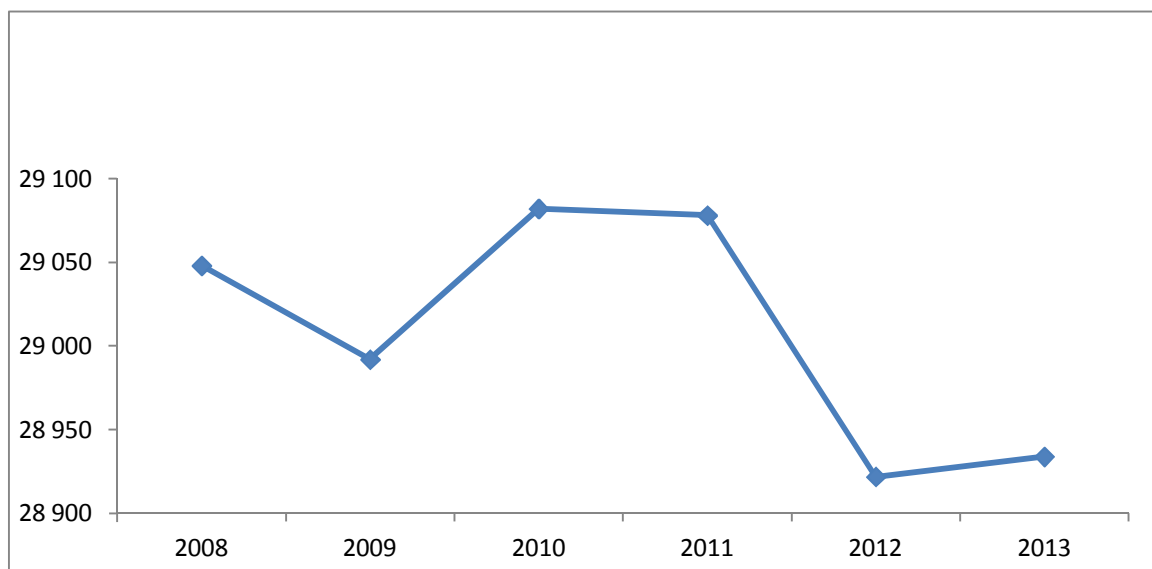
Při osvobození města na konci 2. světové války došlo k útoku Rumunské královské armády na Němci obsazenou Kroměříž 4. května 1945 od 8 hodin ráno. K večeru ustupující okupanti zapálili zámeckou věž a vyhodili do vzduchu hlavní most přes řeku Moravu. Právý břeh byl osvobozen Rumuny už 4. května 1945, ale levý břeh se dočkal svobody až 6. května 1945. Němci se stáhli bez odporu k nedalekému Břestu, kde došlo 7. května 1945 k bitvě, v níž padlo 15 mužů 1. čs. armádního sboru v SSSR, někteří ranění zemřeli ještě v nemocnici v Kroměříži. (Město Kroměříž, ©2015c)

Historické centrum Kroměříže bylo vyhlášeno městskou památkovou rezervací. V roce 1997 získala Kroměříž titul „Historické město roku“ a roku poté byly Podzámecká a Květná zahrada zapsány na Listinu světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO. (Město Kroměříž, ©2015c)

6.3 Obyvatelstvo

6.3.1 Počet obyvatel

K 31. 12. 2013 měla Kroměříž celkem 28 934 obyvatel, z toho 13 702 bylo mužů a 15 219 bylo žen. Následující graf ukazuje vývoj obyvatelstva v letech 2008 – 2012. Město se dlouhodobě potýká s úbytkem obyvatel a stárnutím stálých obyvatel. Tento trend se očekává i v příštích letech. Největší nárůst zaznamenal rok 2010, ale je to dáno kladným migračním saldem. (Město Kroměříž, ©2015d)

Graf 1 Vývoj počtu obyvatel v Kroměříži v letech 2008 – 2013 (ČSÚ, ©2015)

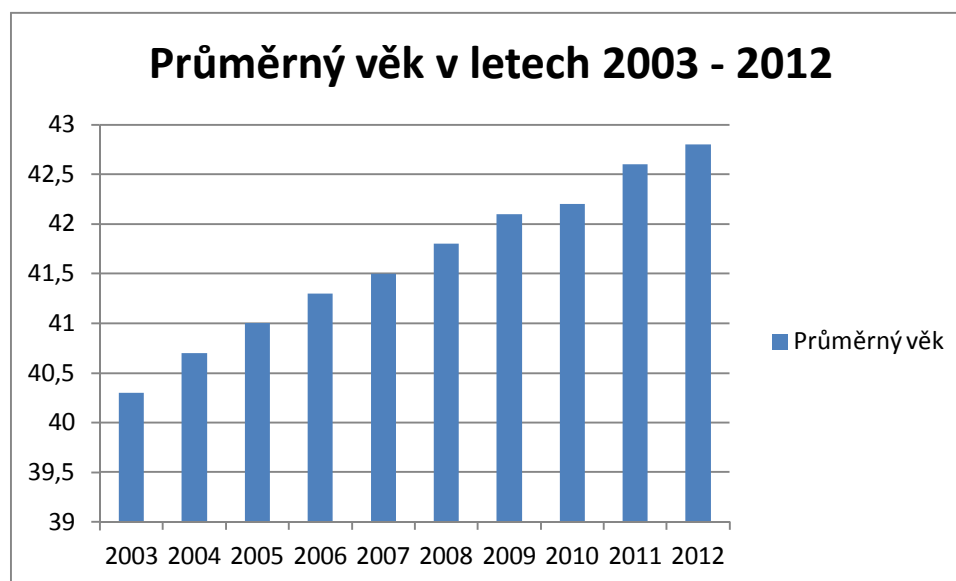
6.3.2 Demografické ukazatele

Tabulka 1 Demografické ukazatele města za v letech 2008-2013 (ČSÚ, ©2015)

Rok	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Živě narození	273	290	286	275	284	270
Zemřelí	336	331	286	357	346	379
Přirozený přírůstek	-63	-41	0	-82	-62	-109
Přistěhovalí	598	541	606	568	548	611
Vystěhovalí	525	519	442	575	531	507
Přírůstek stěhováním	73	22	164	-7	17	104
Celkový přírůstek	10	-19	164	-89	-45	-5

Z tabulky je patrné, že ani Kroměříž se nevyhne celorepublikovému trendu stárnutí populace a malému počtu narozených dětí, protože všechny roky, kromě roku 2010 vykazují záporné číslo přirozeného přírůstku. Pozitivum lze vidět v počtu přistěhovalých, které ve všech sledovaných letech kromě roku 2011, převyšuje počet vystěhovalých. Zajímavý je rok 2010 kdy došlo k velkému nárůstu obyvatel díky migračnímu saldu, přestože přirozený přírůstek vykazoval nulu. Přestože jsou migrační salda většinou příznivá, Kroměříž trápí jako většinu malých měst úbytek mladých lidí do větších měst za prací, kde zakládají rodiny.

6.3.3 Struktura obyvatel podle věku a pohlaví

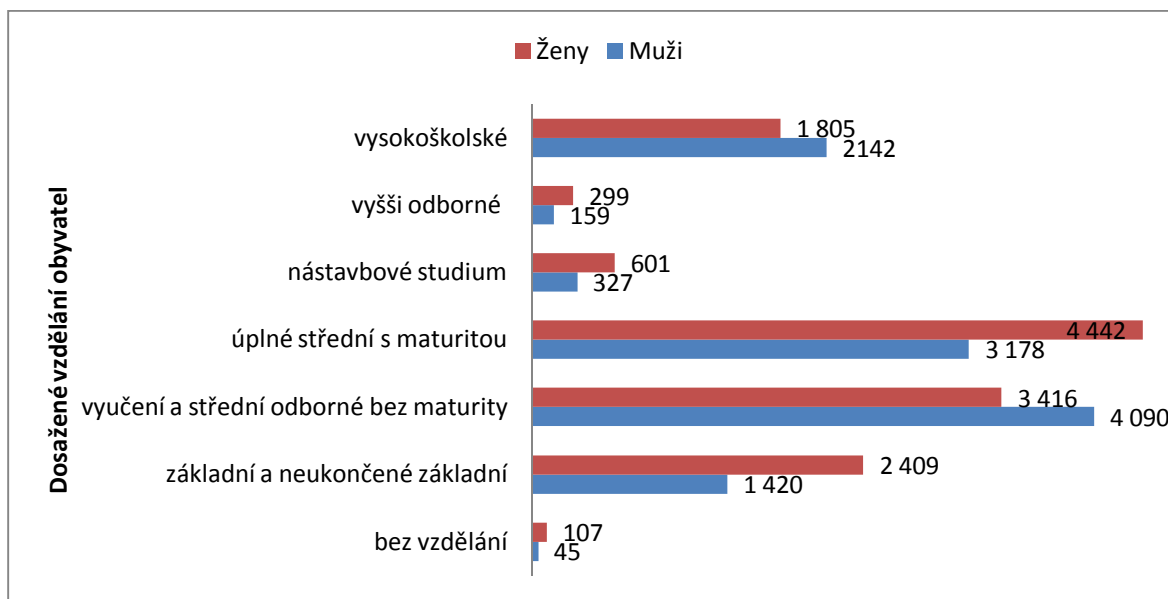
Graf 2 Průměrný věk obyvatel v letech 2003 – 2012 (ČSÚ, ©2015)

Z grafu 2 jednoznačně vyplývá trend pozvolné stárnutí populace, které se týká celé ČR. Průměrný věk obyvatel se za období 2003 – 2012 pohybuje kolem 40 – 42. Za 9 let se tak průměrný věk obyvatel zvětšil o 2 roky, což není dobré znamení. Tabulka 2 ukazuje, že největší podíl obyvatel města tvoří muži v produktivním věku. Zastoupení žen v produktivním věku je jen o 4 % menší. V rámci celkové struktury lze vyčíst, že roste předproduktivní složka obyvatel a zároveň roste počet obyvatel odcházejících do důchodu, což má za následek snižování obyvatel v produktivním věku. V rámci let lze očekávat stejný vývoj.

Tabulka 2 Věková struktura obyvatel podle pohlaví v % (ČSÚ, ©2015)

Rok	Celkem			Muži			Ženy		
	0 - 14	15 - 64	65 +	0 - 14	15 - 64	65 +	0 - 14	15 - 64	65 +
2012	13,60	67,70	18,70	15,20	69,80	15,00	12,20	65,80	21,90
2011	13,30	68,70	18,00	14,70	71,10	14,20	12,00	66,60	21,30
2010	13,00	69,70	17,40	14,20	72,20	13,60	11,80	67,40	20,70
2009	12,70	70,30	17,00	14,00	72,60	13,40	11,60	68,20	20,30
2008	12,80	70,80	16,40	14,00	73,00	13,00	11,60	68,80	19,60
2007	12,70	71,10	16,10	14,00	73,40	12,60	11,50	69,10	19,30
2006	12,90	71,40	15,80	14,20	73,70	12,20	11,70	69,30	19,00

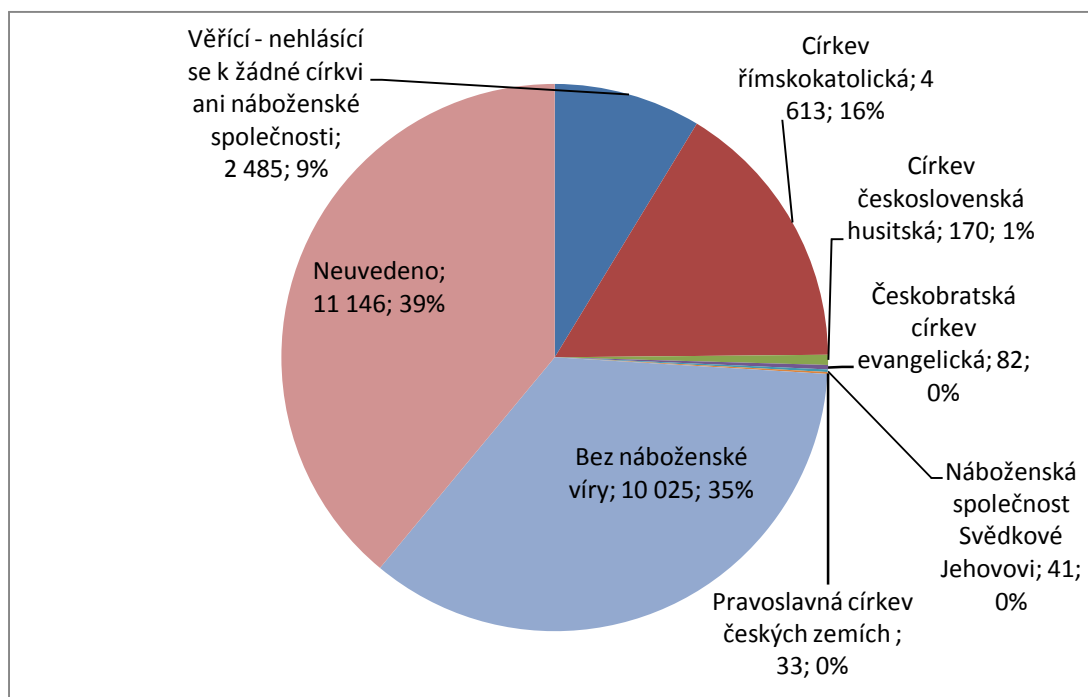
6.3.4 Náboženské vyznání

Graf 3 Náboženské vyznání obyvatel

Graf 3 znázorňuje počet mužů a žen starší 15 let vzhledem k jejich dosaženému vzdělání k 26. 3. 2011 podle SLDB (ČSÚ, ©2009 - 2011). Je z ní hned patrné, že ženy co do počtu vzdělaných figurovaly. Logicky více dosáhly úplného středního vzdělání ženy než muži, kterých se více rozhodlo vyučit se. Ovšem oproti ženám bylo více vysokoškolsky vzdělaných mužů než žen. Naopak ženy více dosáhly vyššího odborného a nástavbového vzdělání než muži. Zajímavé je, že o jeden tisíc žen mělo jen základní vzdělání oproti mužům. Celkově nejvíce obyvatelů dosáhlo vyučení nebo střední odborné školy bez maturity. Je to dáno také tím, že hodně lidí po maturitě upřednostňuje práci před dalším vzděláním. Nejméně bylo obyvatel s dosaženým vyšším odborným a nástavbovým vzděláním.

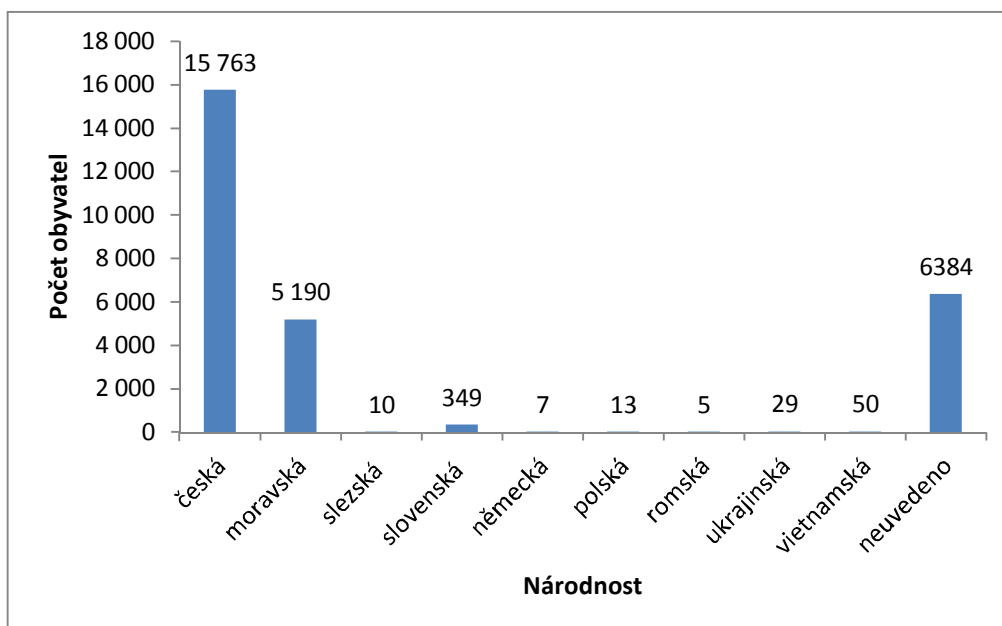
6.3.5 Náboženské vyznání

Graf 4 Náboženské vyznání obyvatel dle SLDB v roce 2011 (ČSÚ, ©2009 – 2011)

Z grafu je vidět, že ve městě s mnoha kostely, které bývalo v historii duchovním centrem Moravy a bylo pod vlivem biskupů, je pouze 16 % katolíků. Nejvíce obyvatel nechtělo zveřejnit jejich vyznání. Je to pravděpodobně tím, že pro někoho je otázka víry velice osobní téma a neradi se o tom s kýmkoli baví. Nejméně se lidé hlásí k pravoslavné církvi.

6.3.6 Národnost obyvatel

Graf 5 Národnost obyvatel podle SLDB v roce 2011 (ČSÚ, ©2009 – 2011)

Podle očekávání, se nejvíce lidí přihlásilo k národnosti české z celkového počtu obyvatel, který v roce 2011 činil 29 154. Byla to tedy více než polovina. Občané si také mohli poprvé zvolit, zda chtějí uvést národnost českou, moravskou a slezskou. Z grafu druhá nejvíce početná skupina obyvatel neuvedla svou národnost. Pokud bychom nebrali v potaz rozdělení národnosti na českou, moravskou a slezskou a lidé by si mohli vybrat jen českou národnost, mohli bychom říci, že téměř 72 % obyvatel se cítí být Čechy. Z grafu lze usuzovat, že velká část Kroměřížanů se cítí být spjata s Moravou. Z uvedených národností se umístila na 3. místě. Nejméně lidí se přihlásilo k národnosti romské a německé.

6.4 Bydlení

6.4.1 Bytový a domovní fond

Tabulka 3 Bytový fond Kroměříže podle SLDB v roce 2011 (ČSÚ, ©2009 – 2011)

Byty	Byty celkem	z toho	
		v rodinných domech	v bytových domech
Byty celkem	12 977	4 884	7 954
obydlené	11 839	4 279	7 442
právní důvod užití:			
ve vlastním bytě	3 689	3 611	62
v osobním vlastnictví	3 452	-	3447
nájemní	2 225	150	2020
družstevní	1 365	-	1365
neobydlené	1 138	605	512
z důvodu:			
změny uživatele	40	23	17
slouží k rekreaci	40	31	7
přestavba	69	37	32
nezpůsobilé k bydlení	31	30	1

Tabulka 4 Počet domů vystavených nebo rekonstruovaných v daných letech (ČSÚ, ©2015)

Období výstavby nebo rekonstrukce domů	Počet domů celkem	z toho	
		rodinné domy	bytové domy
1919 a dříve	434	363	52
1920 - 1970	1 597	1 286	296
1971 - 1980	899	748	146
1981 - 1990	475	362	109
1991 - 2000	581	508	54
2001 - 2011	545	487	52

Tabulka 3 zobrazu-

je bytový fond

v roce 2011, jak jej zachytil ČSÚ. Bytů bylo v daném roce celkem 12 977, z toho neobydlených bytů bylo 1 138. Nejvíce neobydlených bytů bylo v rodinných domech z důvodů přestavby, u bytových jednotek to bylo ze stejného důvodu. Obydlených bytů bylo nejvíce v bytových jednotkách. Největší užití bytů měli v osobním vlastnictví, u rodinných bytů to byl důvod vlastního bytu.

Z tabulky 4 je na první pohled jasné, kdy se v Kroměříži postavilo nebo zrekonstruovalo nejvíce domů. V letech 1920 – 1970 vidíme celkový trojnásobný nárůst domů oproti předchozím letům jako u rodinných tak bytových domů. Je způsobený výstavbou komplexu rodinných domů a výstavbou sídlišť v oblasti jako je Zachar, Oskol a Slovan. U následujícího období 70. a 80. letech je vidět stavební útlum. V 90. letech se ovšem nárůst nepatrně zvýšil a to vybudováním nové čtvrti Plačkov.

Tabulka 5 Domovní fond v roce 2011 dle SLDB (ČSÚ, ©2009-2011)

Domy	Domy celkem	z toho	
		rodinné domy	bytové domy
Domy celkem	5 078	4 221	731
obydlené	4 625	3 804	721
ve vlastnictví:			
fyzická osoba	3 758	3 635	99
obec, stát	82	13	41
bytové družstvo	83	1	82
spoluvlastnictví vlastníků bytů	445	105	335
neobydlené domy s byty	443	417	10
z důvodu:			
slouží k rekreaci	27	27	-
přestavba	41	39	2
nezpůsobilé k bydlení	23	23	-
počet bytů v neobydlených domech	500	443	41
průměrné stáří v obydlých domech	46,4	46,3	45,6

V roce 2011 bylo v Kroměříži 5 078 domů. Z toho 83 % tvořili rodinné domy, bytové domy tvořili 14 %. Nejvíce z celkového počtu neobydlených domů s byty tvořili domy rodinné a pouze 10 neobydlených domů s byty. Jako v případě bytů i tady byl největší důvod přestavba. Největší počet domů je ve vlastnictví fyzických osob, na druhém místě spoluvlastnictví vlastníků bytů, poté jen 83 domů vlastní bytová družstva a 82 stát. Jako zajímavost je na posledním řádku uvedeno průměrné stáří v obydlých domech. Jak v rodinných tak bytových domech je stáří 45 – 46 let. Což odkazuje na výsledky tabulky 4, kdy největší počet vystavených domů probíhá v 60. a 70. letech.

Následující tabulka ukazuje vybavenost domů a počet bytů a podlaží v domech. 64 % z celkového počtu domů tvoří domy s 1 bytem, následují domy s 2 až 3 byty tvořící 21 %. Nejméně je domů s počtem 4 a více bytů. Kolem 79 % domů jsou vybaveny přípojkou na kanalizační síť, vodovod a plynovod. Ústřední topení má 74 % domů. Lze konstatovat, že téměř všechny domy jsou z technického vybavení dobře vybaveny.

Tabulka 6 Vybavenost domů Kroměříže podle SLDB za rok 2011 (ČSÚ, ©2009 – 2011)

Domy	Domy celkem	z toho	
		rodinné domy	bytové domy
Domy celkem z toho:	5 078	4 221	731
domy s počtem bytů:			
1	3 265	3 635	99
2 - 3	691	13	41
4 - 11	466	1	82
12 a více	195	105	335
technické vybavení:			
přípoj na kanalizační síť	4 096		
vodovod	4 371	27	-
plyn	4 017	39	2
ústřední topení	3 737	23	-
domy s počtem nadzemních podlaží:			
1 - 2	3 577	3 477	72
3 - 4	690	216	439
5 a více	185	x	180

6.5 Trh práce, ekonomika a podnikání

6.5.1 Ekonomicky aktivní obyvatelstvo

Tabulka 7 Ekonomicky aktivní obyvatelstvo dle SLDB v roce 2001 a 2011 (ČSÚ, ©2015)

Rok		2001	2011
Celkový počet obyvatel		29 228	29 154
Ekonomicky aktivní obyvatelstvo celkem		14 820	13 866
z toho	zaměstnaní	13 337	12 337
	z toho pracující důchodci	493	605
	z toho ženy na mateřské	234	231
	nezaměstnaní	1 483	1 529
Ekonomicky neaktivní celkem		14 254	14 236
z toho	nepracující důchodci	6 790	7 480
	žáci, studenti, učni	5 290	4 085
Osoby s nezjištěnou ekonomickou aktivitou		-	1 052

V roce 2011 tvořilo ekonomicky aktivní obyvatelstvo kolem 47 % obyvatelů Kroměříže. Jak je vidět ekonomicky aktivního obyvatelstva oproti roku 2001 ubylo. Nezaměstnaných od roku 2001 přibýlo o 46 lidí. Hlavní skupinou ekonomicky aktivního obyvatelstva tvoří zaměstnaní, kterých ale oproti minulému sledovanému období ubylo o 1000 lidí.

Tabulka 8 Vyjíždějící obyvatelé do práce a do škol dle SLDB v roce 2011 (ČSÚ, ©2015)

Vyjíždějící obyvatelé celkem	z toho								
	vyjíždějící do zaměstnání						vyjíždějící do škol		
	v rámci obce	do jiné obce	do jiného okresu	do jiného kraje	do zahraničí	celkem	v rámci obce	mimo obec	celkem
8 643	3 906	801	596	810	106	6 219	1 424	1 000	2 424

V roce 2011 vyjíždělo 6 219 obyvatel do zaměstnání a do školy 2 424 lidí. Lidé, kteří vyjíždějí za prací, tvořili kolem 21 % celkového počtu obyvatel Kroměříže (v roce 2011 to bylo 29 154), což je poměrně vysoké číslo. Nejvíce lidé dojíždí v rámci obce. Překvapivě se na 2. místě umístila dojíždka do jiného kraje a až poté do jiné obce. Nejméně lidé dojíždí do jiného okresu nebo do zahraničí. Do škol v rámci obce vyjíždí více obyvatel než mimo město.

6.5.2 Ekonomické subjekty ve městě

Tabulka 9 Vývoj počtu ekonomických subjektů podle odvětví (ČSÚ, ©2015)

Registrované eko. subjekty podle odvětví	Rok				
	2009	2010	2011	2012	2013
Ekonomické subjekty celkem	6 617	6 703	6 805	6 922	6 961
Zemědělství, lesnictví, rybnářství	116	124	128	133	136
Průmysl	801	810	815	806	766
Stavebnictví	662	672	665	679	660
Velkoobchod, maloobchod	1 699	1 659	1 595	1 576	1 445
Doprava a skladování	193	194	199	199	182
Ubytování, stravování a pohostinství	312	317	332	343	334
Informační a komunikační činnosti	148	153	144	130	133
Peněžnictví a pojišťovnictví	226	139	190	226	473
Činnosti v oblasti nemovitostí	372	383	379	382	390
Profesní, vědecké a technické činnosti	840	898	916	935	904
Administrativní a podpůrné činnosti	85	80	98	106	105
Veřejná správa	12	13	13	13	13
Vzdělávání	139	146	149	149	145
Zdravotní a sociální péče	169	167	166	178	179
Kulturní činnost	189	198	208	208	207
Ostatní činnost	504	538	564	592	602

Z tabulky je patrné, že každým rokem se počet ekonomických subjektů navyšoval. Největší zastoupení mají firmy v oblasti velkoobchodu a maloobchodu a to po celé období 2009–2013, přestože od roku 2009 počet subjektů v této oblasti ubýval. V roce 2013 na 2. místě figurovala profesní, vědecká a technická činnost zajišťovaná třeba detašovaným pracovištěm Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně. Na 3. pozici se umístilo odvětví průmyslu. Nejméně subjektů provozuje činnost administrativní a podpůrné činnosti a veřejné správy.

Největšími zaměstnavateli v Kroměříži jsou:

- Kroměřížská nemocnice, a. s. - zdravotnictví
- Školy a školská zařízení zřizovaná městem Kroměříž - školství
- Psychiatrická léčebna - zdravotnictví
- Město Kroměříž – veřejná správa a samospráva
- Plastika a. s. – průmyslové zpracování plastů
- Vodovody a kanalizace Kroměříž, a. s. – výroba a rozvod vody
- AEV, s. r. o. – vývoj a výroba elektroniky pro automobily, letadla, průmysl a jiné
- Kroměřížské technické služby, s. r. o. – poskytování technických služeb, údržba zeleně a městských ploch
- Zemědělský výzkumný ústav Kroměříž, s. r. o. – zemědělský výzkum, poradenství (Ústav územního rozvoje, © 2001 – 2014)

Hlavními institucemi co se zabývají výzkumem a vývojem jsou AEV, s. r. o. a Zemědělský ústav Kroměříž, s. r. o., ale také Fakulta technologická Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která na středních školách provozuje bakalářské programy.

6.5.3 Nezaměstnanost

Tabulka 10 Vývoj nezaměstnanosti a jejich ukazatelů v letech 2008-2011 (ČSÚ, ©2015)

Rok	Uchazeči o zaměstnání	Míra nezaměstnanosti v %	Nezaměstnaní více než 12 měsíců	Dosažitelní uchazeči	Uchazeči na 1 volné místo
2008	1 138	7,2	404	1 061	-
2009	1 656	10,9	489	1 615	14,8
2010	1 673	10,8	696	1 605	21,2
2011	1 562	9,7	708	1 442	15,6

Z tabulky vývoje nezaměstnanosti vidíme, že nejvyšší míra nezaměstnanosti ve městě dosáhla v roce 2009 a jen o jednu desetinu kleslo následující rok. Velký nárůst v roce 2009 oproti předchozímu je zřejmě dán důsledkem ekonomické krize v roce 2007, která k nám přišla se zpožděním. Přesto Kroměříž se dlouhodobě potýká s velkou nezaměstnaností a to není dobře. Dále můžeme vidět, že počet uchazečů na 1 volné místo v roce 2010 největší 21,2. Jako špatný trend lze vnímat zvyšování počtu nezaměstnaných více než 12 měsíců. V roce 2011 se postupně zvýšil na 708 obyvatel.

Tabulka 11 Nezaměstnanost a její ukazatelé ve Zlínském kraji k 31. 12. 2014

(ČSÚ, ©2015)

Okresy Zlínského kraje	Uchazeči o zaměstnání	Míra nezaměstnanosti v %	Nezaměstnaní více než 12 měsíců	Dosažitelní uchazeči	Uchazeči na 1 volné místo
Kroměříž	6 376	8,58	2 827	6 148	14,8
Uherské Hradiště	6 249	6,43	2 379	6 184	7,6
Vsetín	8 320	8,53	3 380	8 255	15,3
Zlín	8 494	6,5	3 260	8 348	8,9
Zlínský kraj celkem	29 439	7,36	11 846	28 935	10,7

Tabulka nezaměstnanosti ve Zlínském kraji za rok 2014 ukazuje, že kroměřížský okres vykazoval největší míru nezaměstnaných z celého Zlínského kraje, tj., 8,58 a je to tedy vysoko nad krajský nadprůměr. Hned za ním je Vsetín s 8,53, dále Okres Zlín s 6,5 a nejméně nezaměstnaných má Uherskohradištský okres s 6,43. Lze konstatovat, že Zlínský kraj obecně na tom se zaměstnáním není dobře, protože celkový počet uchazečů 29 439 je velmi vysoké číslo. Ovšem nejvíce nezaměstnaných déle než 1 rok evidují na úřadě práce ve Zlíně. Uchazečů na jedno volné místo je nejvíce ve Vsetíně, ale jen o 0,5 před Kroměříží. Nejméně uchazečů na jedno volné místo je v Uherském Hradišti. Uchazečů o zaměstnání je nejvíce ve Zlíně 8 494 lidí. Po něm následuje Vsetín s 8 320 uchazeči, poté Kroměříž s 6 249 uchazeči o zaměstnání, na posledním místě je Uherské Hradiště s 6 249 uchazeči. Dalo by se říci, že v rámci Zlínského kraje je na tom nejlépe Uherské Hradiště a nejhůře Vsetín a poté Kroměříž.

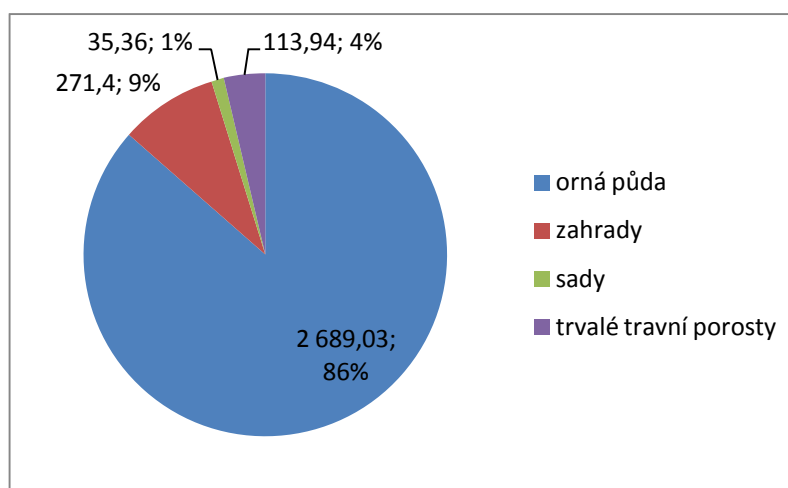
6.6 Zemědělství

V následujícím grafu je řešeno rozložení typu zemědělské půdy ve městě v roce 2013. Orná půda zaujímá 86 % (2 689,03 ha) zemědělské půdy, dále zahrady činí 9% (271,4 ha), dále trvalé travní porosty zaujímají jen 4 % (113,94) a nejméně sadů je jen 1 % (35,36). Chmelnice a vinice se na území Kroměříže nevyskytují. Kroměříž má z hlediska klimatických a půdních podmínek ideální předpoklady pro zemědělství. Na území Kroměříže se nachází půdy největší kvality, typu černozemě a hnědozemě. V minulosti mělo zemědělství velký význam pro Kroměříž, v současnosti už převažuje průmysl a obchod. Celková výměra Kroměříže podle ČSÚ činí 5 097,52, z toho zemědělská půda zaujímá 3 109,72 ha, lesní půda činí 663 ha, vodní plochy 117,1 ha, zastavěné plochy 248,79 ha a ostatní plochy 958,91. (ČSÚ, ©2015)

Nejvýznamnějším producentem zemědělské prvovýroby živočišného původu je farma výkrmu prasat v Těššovicích. (Územní plán města Kroměříž, 2013)

Ve městě sídlí Zemědělský výzkumný ústav Kroměříž, který navazuje na dlouholetou tradici zemědělství v Kroměříži. Jeho předchůdcem byl Výzkumný ústav obilnářský založený v roce 1951. Zabývá se především vědecko-výzkumnou činností, šlechtěním obilovin a poradenstvím v zemědělství. (Zemědělský výzkumný ústav Kroměříž, ©2015)

Graf 6 Rozložení zemědělské půdy v ha a procentech v roce 2013 (ČSÚ, ©2015)

6.7 Přírodní podmínky

6.7.1 Ovzduší

V současné době nepatří Kroměříž mezi místa znečištění vzduchu. Důležitým zdrojem pro znečištění ve městě jsou silniční motorová vozidla. V současnosti ale nejsou překročeny emisní limity. (Územní plán města Kroměříž, 2013)

6.7.2 Voda

Městem protéká řeka Morava. Je to nejvýznamnější vodohospodářský tok ve městě. Celé město je ohroženo záplavami a spadá do záplavového území řeky Moravy. Pro nivu Moravy byla stanovena chráněná oblast přirozené akumulace vod (CHOPAV) Kvartér řeky Moravy. Nejvíce bylo město postiženo záplavami v roce 1997, kdy se tehdy městem prohnala stoletá voda. Je tedy potřeba věnovat se stále účinnějším budování protipovodňové ochrany. Řeka Morava je oboustranně ohrazována. Hydrologicky patří do Povodí Moravy. (Územní plán města Kroměříž, 2013)

Dalšími významnými toky jsou Haná, Moštěnka a Malá Bečva. Všechny jsou vodohospodářské významné toky patřící do Povodí Moravy. Kotojedka je malý tok a nemá stavěno záplavové území. (Územní plán města Kroměříž, 2013)

Na území města se nacházejí 4 ochranná pásma vodních zdrojů. Jsou to OPVZ Kroměříž, OPVZ Kvasice, OPVZ Hulín a OPVZ Plešovec a Břestský les. (Územní plán města Kroměříž, 2013)

Vodní díla

Na území Kroměříže se nachází pouze Jez Kroměříž IV. kategorie. Jez Bělov IV. kategorie se sice nenachází na území města, ale jeho manipulace ovlivňuje i řeku Moravu. (Územní plán města Kroměříž, 2013)

Protipovodňová ochrana

V rámci ní je navržen kolem města systém ohrazování. Na Moravě, Moštence a Wolfově splávku jsou navrženy manipulační objekty, které řídí průtok vody městem. (Územní plán města Kroměříž, 2013)

6.7.3 Půda a reliéf

Město Kroměříž bylo pravděpodobně založeno již v období Velké Moravy nad nivou řeky Moravy na okrajích Litenčické pahorkatiny, podobně jako později vzniklé místní části (dříve obce) Hradisko, Postoupky, Miňůvky a Vážany. Místní část Bílany byla založena na malém hrudu v nivě Moravy. Obce Kotojedy, Těšnovice a Trávník se nacházejí na severním okraji Chřibů v kontaktu s nivou Kotojedky a Moravy. Zlámanka se nachází již v Chříbech. (Územní plán města Kroměříž, 2013)

Mírně převládajícím půdním typem jsou nivní půdy rozšířené především v nivě Moravy a dále v nivách Kotojedky a Věžeckého potoka. Na území se dále nacházejí hnědozemě a černozemě, které jsou velmi kvalitní a zařazené do I. a II. třídy ochrany spolu s nivními půdami. Půdy nižší kvalit se nachází v členitějších částech Litenčické pahorkatiny (Barbořina) a v okrajových částech blízkosti Chřibů (Těšnovice, Trávník, Zlámanka). (Územní plán města Kroměříž, 2013)

6.7.4 Odpady

Po celém městě jsou kompaktně rozloženy kontejnery pro tříděný odpad skla, plastů, papíru a odpad biologického původu z domácností. O svoz směsného komunálního odpadu nejen ve městě, ale i celém regionu, se stará firma Biopas, s. r. o. Kroměříž založená městem Kroměříž a rakouskou firmou Saubermacher. Zajišťuje kompletní služby v oblasti nakládání s odpady. Firma provozuje sběrný dvůr, který se nachází v části Zachar. (Biopas, ©2015)

6.7.5 Příroda

V Podzámecké zahradě se nachází mnoho druhů vzácných stromů a dřevin. Například platan javorolistý jehož stáří se odhaduje na 150 let a obvod kmene měří 510 centimetrů. Nachází se zde také vzácný liliovník tulipánokvětý. Kroměříž je bohatá na lužní lesy. Přírodní památka Stonáč se nachází v Bílanech a je bohatá na mnoho druhů vodní vegetace. Jihovýchodním směrem se rozkládá přírodní park Záhlinické rybníky. V Kotojedech stojí hloh jednosemenný starý asi 120 let s obvodem kmene 188 centimetrů. Mezi Kotojedami a Těšnovicemi se nachází přírodní památka les Obora. (Centrála cestovního ruchu Východní Morava, ©2015)

6.7.6 Hluk

Největším činitelem hluku je ve městě doprava, zejména silniční. Největší problém dělá přetížení silnice I/47 vedoucí od Kroměříže směrem na Hulín a prochází tak jediným mostem v Kroměříži. Je důležité, aby se míra hluku ve městě hlídala, protože hluk má vliv na občany a životní prostředí. (Územní plán města Kroměříž, 2013).

6.8 Technická infrastruktura

6.8.1 Zásobování vodou

Město je zásobováno ze skupinového vodovodu Kroměříž. Zdrojem vody jsou podzemní vody v prameništích:

- Podzámecká zahrada – vydatnost 35l/s
- Postoupky-Hradisko-Miňůvky – vydatnost 60l/s
- Břest – vydatnost 60l/s
- Hulín – vydatnost 75 l/s
- Břestský les – vydatnost 35 l/s
- Plešovec – vydatnost 25 l/s

Celková vydatnost vody činí 290 l/s. (Územní plán města Kroměříž, 2013)

Kroměříž

Voda je ze zdrojů, mimo vody z prameniště Břest, čerpána do úpravny vody. Z ní je voda dále čerpána do řídicího vodojemu Barbořina 17 000 m³. Tento vodojem je hlavní akumulací pro skupinový vodovod Kroměříž-Hulín. Procento napojení je 100 %. Přes rozvodnou síť města je napojena řada obcí, které jsou součástí skupinového vodovodu. (Územní plán města Kroměříže, 2013)

Vážany

Rozvodná vodovodní síť navazuje na vodovodní síť města Kroměříž a je tak jeho součástí. (Územní plán města Kroměříž, 2013)

Bílany

Z přívodního řadu Kroměříž-Hulín je provedena odbočka do Bílan s redukcí tlaku. (Územní plán města Kroměříž, 2013)

Drahlov

Z rozvodné sítě Kroměříž je veden přívodní řad pro obce Jarohněvice, Drahlov, Šelešovice. Na tento řad je napojena rozvodná síť Drahlova. (Územní plán města Kroměříž)

Miňůvky, Postoupky, Hradisko

Z vodojemu Barbořina je veden přívodní řad do Postoupek. (Územní plán města Kroměříž, 2013)

Kotojedy

Rozvodná síť vodovodu navazuje přímo na vodovod Kroměříže. V jižní části zástavby je čerpací stanice, která čerpá vodu do vodojemu Těšnovice a zásobuje tak tuto obec a dále obce Trávník a Bařice. (Územní plán města Kroměříž, 2013)

Těšnovice

Voda je přiváděna z rozvodné sítě Kroměříže přes čerpací stanici Kotojedy do zemního vodovodu Těšnovice. (Územní plán města Kroměříž, 2013)

Trávník

Z vodojemu Těšnovice je přivedena voda do vodojemu Trávník 100 m³, který zásobuje obec v jednom tlakovém pásmu. Z tohoto vodojemu je převeden propoj DN 200 na Kvasicko. (Územní plán města Kroměříž, 2013)

Zlámanka

Obec je napojena na skupinový vodovod Kvasicko. (Územní plán města Kroměříž)

Potrubí je zastaralé a bude tedy v budoucnu potřeba rekonstrukce vodovodních řádů. (Územní plán Kroměříž, 2013)

6.8.2 Kanalizace

Město má vybudovanou kanalizační síť převážně jednotného charakteru s čistírnou odpadních vod na levém břehu řeky Moravy. Kapacita ČOV je 66 250 EO. Do stokové sítě města a na ČOV jsou přes čerpací stanice zaústěny Kotojedy, odpadní vody z Vážan, přes čerpací stanici Bílany odpadní vody z Bílan. Kanalizace i ČOV je v majetku VAK Kroměříž, a. s. (Územní plán města Kroměříž, 2013)

Jednotková síť odvádí odpadní vody z částí města, rozdělena je na povodí několika kmenových sběračů. Po odlehčení jsou odpadní vody vedeny na ČOV na levém břehu Moravy.

U nových odlehčovacích objektů do Moravy jsou osazeny čerpací stanice pro případ vysoké hladiny vody v řece. (Územní plán města Kroměříž, 2013)

Bílany

V obci je provedena jednotná kanalizace. Odpadní vody jsou přečerpávány do kanalizačního sběrače v Kroměříži a dál na ČOV. Kanalizace je v majetku města Kroměříž. (Územní plán města Kroměříže, 2013)

Drahlov

V obci je vybudovaná kanalizace, vyústěná do místního vodoteče. (Územní plán města Kroměříže, 2013)

Postupky

Je zde jednotná kanalizace s vlastní mechanicko-biologickou čistírnou odpadních vod Kombiblok MČK. Součástí čistírny je přečerpací stanice dešťových vod. (Územní plán města Kroměříže, 2013)

Hradisko

V obci je vybudovaná jednotná kanalizace napojená přes kanalizační síť v Postoupkách na ČOV Postoupky. (Územní plán města Kroměříže, 2013)

Kotojedy

Je zde vybudovaná splašková kanalizace s přečerpací stanicí do sítě v Kroměříži. (Územní plán města Kroměříže, 2013)

Těšnovice

V obci dešťová kanalizace. Odpadní vody jsou zachycovány v jímkách a septicích, eventuálně přepadají do vodoteče. V současné době má velkovýkrmna vepřů vybudované laguny na kejdu. (Územní plán města Kroměříže, 2013)

6.8.3 Zásobování plynem

Město je v celé zástavbě plynofikované. Téměř všechny kotelny jsou plynofikované. Z vysokých regulačních stanic jsou napájeny středotlaké regulační stanice ve městě. Rozvodní síť je středotlaká a nízkotlaká. (Územní plán města Kroměříž, 2013)

6.8.4 Zásobování tepelnou energií

Ve městě je několik oblastí zásobených z CZT, do nichž dodávají teplo společnosti Techem, spol. s r. o. Praha a Správa majetku města Kroměříže. Zásobení individuálním vytápěním převažuje u většiny rodinných domků, s kotli na spalování zemního plynu, je řešeno převážně etážovým vytápěním nebo lokálními plynovými topidly. V 70. letech byl dotovaný systém vytápění elektrickou energií. (Územní plán města Kroměříž, 2013)

6.8.5 Zásobení elektrickou energií

Celé území města je plně elektrifikováno. Výhradním distributorem elektrické energie je Jihomoravská energetika a. s. Rozmístění a kvalita vedení i transformačních stanic je dodatečná. (Územní plán města Kroměříž, 2013)

6.8.6 Spoje

Územím prochází dálkové kabely v několika trasách. Jedná se o dálkové kabely Koryčany – Kroměříž, Kroměříž – Chropyně, Kroměříž – Chvalčov, Kroměříž – Kvasice, Kroměříž – Zdounky, Kroměříž – Vyškov, Kroměříž – Holešov, Kroměříž – Zlín, Kroměříž – Zlobice, Kroměříž – Hulín. (Územní plán města Kroměříž, 2013).

6.9 Dopravní infrastruktura

6.9.1 Silniční doprava

Územím Kroměříže vede trasa plánové dálnice D1 Praha – Brno – Vyškov – Hulín - Lipník nad Bečvou. Prochází jím také silnice s nadměstským významem a to silnice č. I/47 Vyškov – Kroměříž – Hulín. Nejvíce vytiženější silnicí je č. III/36733, která tvoří hlavní průtah města. Dále jím prochází následující silnice:

- I/47: Vyškov – Přerov – Ostrava
- II/367: Prostějov – Kroměříž – Tlumačov
- II/432: Holešov – Kroměříž – Kyjov – Hodonín
- II/432: Holešov – Kroměříž – Kyjov – Hodonín
- III/34731: Hradisko – Měrůvky
- III/36731: Kroměříž – Věžky – Morkovice
- III/36734: Kotojedy – Vážany
- III/36735: Kotojedy – Velké Těšany – Sulimov

- III/36736: Těšnovice – Bařice
- III/36738: Sulimov – Lubná – Zlámanka
- III/43215: Kroměříž – Rataje – Zlámanka
- III/43215: Kroměříž – Rataje – Troubky
- III/4326: Kroměříž – Bílany
- III/4327: Kroměříž – Skaštice – Břest
- III/43220: Jarohněvice – Chřibsko – Babice. (Územní plán města Kroměříž, 2013)

6.9.2 Hromadná městská doprava

Hromadnou městskou dopravu zajišťuje ČSAD a Technické služby města Kroměříže. ČSAD zajišťuje také regionální dopravu. Hlavním uzlem hromadné dopravy zůstane autobusové nádraží na ul. Stoličkové. Zde je v současnosti 19 odjezdových stání. Všechny zastávky budou v budoucnu pravděpodobně zachovány. (Územní plán města Kroměříž, 2013)

6.9.3 Železniční doprava

V současné době plní funkci doplňkovou v systému území, ale ve směru Kojetín – Hulín, je hodně využívána. Železniční nádraží je situováno v sousedství autobusového nádraží. Městem prochází dvě železniční tratě:

- trať č. 303 Kojetín – Kroměříž – Hulín – Valašské Meziříčí
- trať č. 305 Zborovice – Kroměříž.

Železniční trať v jihovýchodní části brání plynulému rozvoji, přesto by jí měla být věnována pozornost a trať na Zborovice lépe využita. (Územní plán města Kroměříž, 2013)

6.9.4 Letecká doprava

V jihovýchodní části území je situováno cvičné sportovní letiště zařaditelné do kategorie vnitrostátního veřejného letiště s označením LKCK Zákon č. 49/1997 Sb. o civilním letectví. Ochranné pásmo vzletových a přistávacích drah je podle stanovení zákona 300 × 1 200 m. Také je v areálu kroměřížské nemocnice umístěn heliport pro přistávání vrtulníků letecké záchranné služby. (Územní plán města Kroměříž, 2013)

6.9.5 Lodní doprava

Územím města prochází plánovaná trasa průplavu Dunaj – Odra – Labe. Tento průplav je však ještě ve fázích příprav. (Územní plán města Kroměříž, 2013)

6.9.6 Cyklistická doprava

Hlavními a oblíbenými trasami jsou stezky kolem řeky Moravy, podél silnice I/47 do Hulína a ve směru na sever s vazbou na silnic II/435 do Chropyně a další trasa je vedena přes centrum, po ulicích Tovačovského a 1. máje, na silnici II/432 ve směru Zdounky – Koryčany. Trasy jsou součástí regionálních cyklostezek a jsou doplněny sítí místních tras. V budoucnosti město počítá s výstavbou nových cyklostezek a revitalizací stávajících. (Územní plán města Kroměříž, 2013)

6.10 Sociální prostředí a lidské zdroje

6.10.1 Školství

Tabulka 12 Přehled školských zařízení k roku 2013 (ČSÚ, ©2015)

MŠ		11
ZŠ - nižší stupeň		1
ZŠ - vyšší stupeň		8
střední školy	gymnázia	2
	střední odborné a praktické školy	8
	učiliště	2
	nástavbové studia	3
základní umělecká škola		2
konzervatoře		1
vyšší odborná škola		3

Kroměříž se může pochlubit velkým množstvím škol a kvalitní výukou. Zajímavé, že nejvíce je škol středních, než třeba základních a mateřských. Studenti si můžou tak vybrat z velké škály středních škol. Vysoké školy jsou v Kroměříži dvě. Své pracoviště zde Fakulta technologická Univerzity Tomáše Bati a Evropský polytechnický institut s. r. o.

6.10.2 Zdravotnická zařízení

Instituce zdravotnického zařízení využívají i občané celého okresu, proto je důležité dostatečně rozšiřovat nabídku zdravotnických zařízení a kvalitu služeb. Zdravotnické služby zajišťuje Kroměřížská nemocnice, a. s. s 18 specializovanými odděleními, Psychiatrická

léčebna Kroměříž s 21 specializovanými odděleními a Zdravotnická záchranná služba Zlínského kraje. (Město Kroměříž, ©2015e)

6.10.3 Sociální zařízení

Tabulka 13 Přehled sociálních zařízení k roku 2013 (ČSÚ, ©2015)

Denní stacionáře	1
Domovy pro osoby se zdrav. zařízením	1
Domovy pro seniory	4
Domovy se zvláštním režimem	1
Azylové domy	2
Nízkoprahová denní centra	1
Noclehárny	1
Sociální poradny	4
Centra sociálně rehabilitačních služeb	4

Některá sociální zařízení spravuje Sociální služba města Kroměříž, p. o. Spravuje všechny domovy pro seniory U Kašny, U Moravy, Domov pro seniory Vážany a domovy pro osoby trpící Alzheimerovou chorobou a jinými typy demence, domov pro osoby se zdravotním zařízením Barborka a domov se zvláštním režimem Strom života. (Sociální služby města Kroměříž, ©2015)

6.10.4 Neziskové organizace

Neziskových organizací působí v Kroměříži celá řada. Zde je jen výčet některých:

- Červený kříž
- Český svaz chovatelů
- D-Music
- Dance power
- Divadelní spolek Kroměříž
- Česká křesťanská akademie
- Galerie Orlovna města Kroměříže
- Jezdecký klub Haná
- Junák – svaz skautů a skautek ČR, Okresní rada Kroměříž
- Klub dárců krve Kroměřížska
- Klub UNESCO Kroměříž

- Městské centrum Klubíčko, o. s,
- Moravští madrigalisté (Město Kroměříž, ©2015f)

6.10.5 Městská sportoviště

V současnosti se občanům nabízejí následující sportovní zařízení: krytý bazén, koupaliště Bajda a fotbalový stadion, zimní stadion a sportovní hala Slávia. (Město Kroměříž, ©2015g)

6.11 Cestovní ruch a kultura

V oblasti cestovního ruchu má Kroměříž co nabídnout. Hlavní zájem turistů směřuje na kroměřížské zahrady a kroměřížský zámek. Pro svou krásu byly zapsány na seznamy kulturních památek zvláštního významu UNESCO. Je to město umění a kultury.

6.11.1 Památky a atraktivita

Arcibiskupský zámek

Je dominantou nejen Velkého náměstí, ale celého historického jádra. Jeho historie je nerozlučně spjata s olomouckými arcibiskupy, kterým sloužila jako jejich sídlo. Významným místem v zámku je obrazárna s největším skvostem, obrazem Tiziana Marsyas a Apollon. Největší a nejkrásnější místností je Sněmovní sál. Zámecká knihovna obsahuje na 88 tisíc svazků a hudební archiv více než 6 000 barokních skladeb. (Město Kroměříž, ©2015h)

Podzámecká zahrada

Bývala to původně zahrada užitková. Rozkládá se na 64 hektarech. Dnešní dochovalá podoba je z 19. století vytvořená podle tehdejšího populárního anglického stylu s vodním systémem a botanickými zajímavostmi a je zde i malý zvířecí koutek. (Město Kroměříž, ©2015h)

Květná zahrada

Původně byla vystavěna jako italská zahrada. Její dominantou je kolonáda dlouhá 244 m. Nalezneme zde také Tropický skleník. Druhou dominantou je Rotunda postavená v letech 1667-8. Je výjimečná svým architektonickým stylem, květinovou výzdobou a řadou dalších vzácných dřevin. (Město Kroměříž, ©2015h)

Kostel sv. Jana Křtitele

Původní románský kostel s prvky gotiky. Jeho dnešní barokní podoba vychází ze vzoru vídeňských a pražských barokních chrámů. Vynikající interiér je prací předních umělců z Moravy a Rakouska. (Město Kroměříž, ©2015h)

Kostel Nanebevzetí Panny Marie

Nechal ho postavit biskup Bruno ze Schauenburku v roce 1247. Po obsazení města Švédy byl vypálen. Obnovy se dočkal roku 1724. Interiér je barokní. Po přestavbách je původní jen jádro věže. (Město Kroměříž, ©2015h)

Kostel sv. Mořice

Původní gotický kostel sv. Mořice založil biskup Bruno ze Schauenburku. V době husitských válek byl poničen. Po požáru byl přestavěn do dnešní podoby novogotické podoby. (Město Kroměříž, ©2015h)

Biskupská mincovna

Je poslední dochovanou mincovnou na Moravě. První zlatá mince zde byla vyražena v roce 1669. Rekonstruovaná budova byla otevřena v roce 1998 a v současnosti se v ní nachází stálá expozice mincovnictví. (Město Kroměříž, ©2015h)

6.11.2 Kulturní zařízení

Kulturní zařízení jsou:

- Dům kultury
- Knihovna Kroměřížska
- Expozice Karla Kryla
- Muzeum Kroměřížska
- Kino Nadsklepí. (Město Kroměříž, ©2015ch)

6.11.3 Hromadná ubytovací kapacita

Tabulka 14 Návštěvnost hromadných ubytovacích zařízení v roce 2011 (ČSÚ, ©2015)

	Počet příjezdů hostů	Počet příjezdů hostů z ČR	Počet přenocování	Počet přenocování hostů z ČR
Okres	58 374	50 881	132 324	116 519
Kroměříž	15 524	11 238	28 842	20 304

Tabulka ukazuje návštěvnost hromadných ubytovacích zařízení v roce 2011. Jak je z ní vidět počet hostů, kteří se ubytovali, bylo v Kroměříži pouze 15 524, navíc drtivá většina, tj. 72%, přijela z ČR. Pokud se podíváme na celkový počet hostů v okrese, Kroměříž z nich zaujímala 26 %. Ovšem počet přenocování není nijak výrazný. Kroměříž tvořila jen 21 %. Důvod proč málo turistů přenocuje v Kroměříži, může být málo hotelů a penzionů, které jsou ve městě. Navíc mají ještě malou kapacitu.

6.11.4 Pravidelné festivaly a akce

- Dožínky Zlínského kraje 2014
- Mezinárodní festival vojenských hudeb
- Draci v Podzámce (Město Kroměříž, ©2015k)

6.12 Rozpočet obce

Tabulka 15 Čerpání výdajů v daných oblastech za rok 2015 (Město Kroměříž, ©2015i)

Čerpání výdajů v oblastech	Rozpočet schválený	Rozpočet upravený	Skutečné čerpání	Celkem čerpáno z rozpočtu v %
Veřejná správa	124 431	138 373,88	32 729,55	23,65
Životní prostředí	109 090	107 066,05	20 580,32	19,22
Komunální služby	51 165	51 291,95	8 222,64	16,03
Sociální služby	9 869	36 660,00	23 097,96	63,01
Kultura	34 256	34 505,50	9 098,63	26,37
Školství	35 611	31 946	10 108,84	31,64
Doprava	30 897	30 879	7 338,85	23,77
Tělovýchova a zájmová činnost	23 230	26 406,70	7 195,94	27,25
Bezpečnost a veřejný pořádek	20 300	20 714,92	5 243,19	25,31
Bydlení	7 614	1 910	421,63	22,07
Průmysl a stavebnictví	1 637	407	209,34	12,32
Zdravotnictví	264	172	68,67	16,87
Zemědělství	160	93	10,55	6,15
Celkem	446 506	93	1,53	1,64

Následující tabulka nám ukazuje dosavadní průběh čerpání výdajů z rozpočtu na tento rok. Nejvíce se čerpalo na oblast veřejné správy, dále životní prostředí, komunální služby, sociální služby, poté na kulturu a školství.

6.13 Obec ve vnějších vztazích

6.13.1 Partnerská města

Kroměříž uzavřela partnerství s městy Chateaudun (Francie), Nitra (Slovensko), Krems an der Donau (Rakousko), Piekary Slaskie (Polsko), Ramnicu Valcea (Rumunsko). Dalo by se říct, že dosavadní spolupráce s partnerskými městy je velmi úspěšná. Město se snaží o utužení kontaktů v rámci zvaní návštěv do Kroměříže, pořádání akcí a spolupráci v oblasti kultury. (Město Kroměříž ©2015j)

6.13.2 Mikroregion Kroměřížsko

Vznikl v roce 2002. Předmětem činnosti je společné plnění úkolů v oblasti kultury, školství, cestovního ruchu a jiných. Členy jsou Bařice-Velké Těšany, Bezměrov, Jarohněvice, Kroměříž, Šelešovice, Lubná, Lutopecny, Rataje, Skaštice, Střížovice, Zlobice. (risky.cz, ©2012-2014)

6.14 Veřejná správa

Volenými orgány města je starosta, rada města a zastupitelstvo města. Starostou Kroměříže je pan Mgr. Jaroslav Němec. Rada města má 9 členů. Zastupitelstvo má 27 členů. (Město Kroměříž, © 2015l)

Kroměříž má komise bytové, pro prevenci kriminality, pro výchovu, celoživotní vzdělání a rodinu, kulturní a společenskou, povodňovou, sociální, zdravotní pro zaměstnanost, sportovní, pro dopravu, pro cestovní ruch, pro životní prostředí, komise státní památkové péče obce s rozšířenou působností a komise pro nakládání s majetkem města. (Město Kroměříž, © 2015l)

Výbory má pro regeneraci MPR a rozvoj města, kontrolní výbor, finanční výbor, osadní výbor – Bílany, osadní výbor – Draholov, osadní výbor – Hradisko, osadní výbor - Kotojedy, osadní výbor – Postoupky, osadní výbor – Těšnovice, osadní výbor – Trávník, osadní výbor – Vážany, osadní výbor – Zlámanka, výbor pro územní plánování. (Město Kroměříž, © 2015l)

Městský úřad sestává z vedení města, tiské mluvčí, kanceláře úřadu, odboru občansko-správních agend, stavební úřad, finanční, odbor Obecní živnostenský úřad, služeb, životního prostředí, odbor školství a sociální péče, rozvoje města, interního auditu a vnitřní kont-

roly, odbor kultury a cestovního ruchu, architekta města a samostatnou jednotkou je městská police. (Město Kroměříž, ©l 2015)

7 SWOT ANALÝZA

7.1 Silné stránky

Silnými stránkami jsou:

- kulturní bohatství
- atraktivní místa a památky
- atmosféra města
- aktivní partnerství na obou stranách partnerských měst
- nízká úroveň kriminality
- dobrá dopravní dostupnost
- rozvinuté školství
- aktivní činnost neziskových organizací
- významné církevní památky
- v povědomí lidí jako město památek, kultury, klidu

7.2 Slabé stránky

- stárnutí populace
- jediný most přes Moravu
- vysoká nezaměstnanost
- část území ležící v záplavové oblasti
- malý zájem investorů
- málo zařízení pro volnočasové aktivity
- nedostatek parkovacích ploch
- nedostatek ploch určených k rekreaci a nedostatek parků
- chybí více hotelů nebo ubytoven
- město nemá městské infocentrum
- stárnutí sídlišť

7.3 Příležitosti

- prodloužení splavnosti řeky Moravy
- rozšíření ubytovacích kapacit
- rostoucí zájem o zdravý životní styl

- propojení atraktivit v regionu
- regionální spolupráce
- spolupráce partnerských měst
- příliv vysokoškolských studentů
- podpora rekvalifikačních programů
- finanční prostředky ze strukturálních fondů
- rozšíření říční dopravy Baťův kanál
- revitalizace starých zemědělských a vojenských areálů

7.4 Hrozby

- mladí absolventi odcházejí do jiných regionů
- hospodářská krize
- zvyšování počtu závislých na návykových látkách
- povodně
- zvyšování nezaměstnanosti
- stárnutí infrastruktury ve městě
- průmyslová zóna v Holešově a přesun výroby tam
- zánik současných podniků průmyslové výroby

8 VIZE MĚSTA

Kroměříž bude

- místem pro kvalitní, bezpečný a zdravý život a bude vytvářet občanům příznivé podmínky pro život
- rozvíjet možnosti rekreace a volného času pro své občany
- bude historickým městem, které bude lákat návštěvníky
- městem lákavým pro podnikání a investory a bude se snažit o vytváření nových pracovních míst

8.1 Strategické cíle

8.1.1 Cíl 1: Rozvoj města

Priority č. 1: Dopravní a technická infrastruktura

Opatření:

- bezpečnost silničního provozu
- budování parkovacích ploch
- podpora budování cyklotras

Priority č. 2: Podnikání a bydlení

Opatření

- rekonstrukce sídlišť
- menší průmyslová zóna
- přilákání investorů a podnikatelů

Priorita č. 3: Životní prostředí

Opatření

- výsadba zeleně ve městě
- regenerace stávající zeleně
- protipovodňová ochrana

8.1.2 Cíl 2: Cestovní ruch a kultura

Priority č. 1: Podpora cestovního ruchu

Opatření:

- spolupráce s partnerskými městy
- jednotná propagační struktura
- rozvoj infrastruktury – např. pomocí kempů

Priorita č. 2: Podpora rozvoje kultury

Opatření:

- podpora kulturních akcí
- zkvalitnění služeb

Priorita č. 3: Podpora partnerství

Opatření:

- intenzivnější spolupráce mezi zahraničními partnery

8.1.3 Cíl 3: Volný čas a rekreace

Priorita č. 1: Sportovní aktivity

Opatření:

- podpora sportovních areálů
- podpora rekreačních sportů

Priorita č. 2: Podpora volného času

Opatření:

- rozvoj předpokladů pro rekreaci
- podpora stávajícím a novým institucím volného času

9 KATALOG PROJEKTŮ

9.1 Projekt 1: Vybudování parku v bývalém areálu cihelny ve Vážanech

Název projektu: Vybudování rekreačního parku ve Vážanech

Popis projektu:

Starý areál bývalé cihelny ve Vážanech je v současné době nevyužívaný a chátrá. Pokud by došlo k uplatnění okolního prostoru formou rekreačního parku, obyvatelé Vážan, které nežijí v blízkosti centra a nemohou si užít zámeckých zahrad, by to jistě ocenili. Navíc zahrady historické hodnoty nejsou dobré pro rekreační využití např. jako parky s dětskými hřišti, průlezkami a dalšími atrakcemi. Takových parků je v Kroměříži velmi málo. Historická hodnota a ochrana těchto památek toto neumožňuje. Kroměříž má v současné době málo zeleně a městských parků. Zeleň tvoří většinu v centru města jen Podzámecká a Květná zahrada.

Předkladatel: Město Kroměříž

Strategický cíl: Strategický cíl č. 1 Rozvoj města

Priorita: Priorita č. 3: Životní prostředí

Předpokládaná doba realizace: 2018 – 2022

Předpokládaný rozpočet: 9 milionů korun

Pro koho je určen: pro rodiny s dětmi a všechny obyvatele

Finanční zdroje: ROP Střední Morava, rozpočet obce, evropské strukturální fondy

9.2 Projekt č. 2: Vybudování cyklostezky Kroměříž – Morkovice-Slížany

Název projektu: Vybudování cyklostezky Kroměříž – Morkovice-Slížany

Popis projektu:

Morkovice-Slížany jsou městem vzdáleným asi jihozápadně 20 km od Kroměříže. V současné době je zde komplikované spojení s Kroměříží. Silnice mezi městy je také přetížená a pro cyklisty nebezpečná. Navíc v této jihozápadní oblasti nemá Kroměříž mnoho cyklostezek. Morkovice-Slížany jsou v současnosti dobře rozvíjejícím se městem s téměř 3 000 obyvateli a není zde ani cyklostezka z Morkovic-Slížan přímo do Kroměříže. Cyklostezka by tak umožňovala jak propojení s Kroměříží, vytvoření spolupráce mezi městy, tak rekreaci a sportovní vyžití občanů obou měst. Byla by i dobrým nástrojem cestovního ruchu. Trase by vedla podél silnice III/36731 po trase Kroměříž – Lutopecny - Věžky – Morkovice-Slížany v délce cca 18 km. Stezka by také nabízela oddechové zóny a vedla by příjemným okolním prostředím.

Předkladatel: Město Kroměříž, Město Morkovice-Slížany

Strategický cíl: Strategický cíl č. 1, Strategický cíl č. 2, Strategický cíl č. 3

Priorita: Priorita č. 1: Dopravní a technická infrastruktura, Priorita č. 1: Podpora cestovního ruchu, Priorita č. 1: Sportovní aktivity

Předpokládaná doba realizace: 2018 – 2020

Předpokládaný rozpočet: 28 milionů korun

Pro koho je určen: pro občany, turisty, mladé rodiny

Finanční zdroje: strukturální fondy EU, rozpočet města Morkovice-Slížany, rozpočet města Kroměříž, dotace od Zlínského kraje, ROP Střední Morava

ZÁVĚR

Kroměříž je nádherné místo v centru střední Moravy. Uchovalo si svou historickou a kulturní hodnotu, což je určitě velkým kladem. Neměla by se ale stát jen muzeem, ale měla by rozvíjet kulturní předpoklady celého území.

Město by mohlo více propagovat svou krásu například ve sdělovacích prostředcích, novinách, na internetu, v televizi aj. Dobrý předpoklad má také v tom začít spolupracovat s partnerskými městy. Neustále udržuje kontakt s partnerskými městy, proto by mohlo být přínosem, kdyby se obě města podílela na společném rozvoji cestovního ruchu a propagace.

Negativním rysem města je vysoká nezaměstnanost. Město by se mělo proto snažit lákat investory a podnikatele do města. Dobře by se mohlo například vést agroturistice v částech Zlámanka a Draholov. Jsou to vesnice s typickou hanáckou zástavbou a nachází se tam mnoho nevyužitých starých statků a zemědělských areálů. Kdyby město opravilo tyto objekty pro účel vytvoření penzionu se statkem a najít správné investory, kteří by chtěli tento penzion vlastnit, mohli by narůst pracovní místa a přilákalo by to turisty, kteří by si rádi vyzkoušeli život na farmě nebo ježdění na koni.

Dalším negativem je zastaralá dopravní a technická infrastruktura. Město by se mělo snažit například zlepšit stav potrubí a také vytvořit více protipovodňových opatření, například vybudovat více hrází.

Neblahým trendem je také úbytek mladých lidí a absolventů do větších měst. Nebylo by špatné přemýšlet o zřízení vysoké školy. Mladí by se tak po střední škole ještě zdržely ve městě a mohli by si tady najít zaměstnání. Nezaměstnanost je ale asi hlavním problémem a město by se mělo snažit nalákat do města investory a podnikatele. Také by mohlo pomoci, kdyby našlo vhodné pozemky pro vybudování menší průmyslové zóny, protože v rámci své uzavřené zástavby, nemá pozemky na vybudování velkého průmyslového centra.

Pozitivem je naopak historické a kulturní bohatství a nízká kriminalita a v očích veřejnosti vnímáno jako krásné a klidné město. Také počet přistěhovalých obyvatel se zvětšuje, což značí o tom, že Kroměříž začíná být atraktivním místem pro bydlení.

Při psaní práce jsem si prohloubila znalosti o problémech obcí a měst a o jejich rozvoji. Určitě jsem se dozvěděla mnoho zajímavého ohledně tvorby strategických dokumentů, z oblasti regionální politiky a mnoho nových informací o Kroměříži.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- Akce. Turistický portál Města Kroměříž.* Město Kroměříž [online] ©2015k [cit. 2015-05-13]. Dostupné z: <http://www.kromeriz.eu/akce/63-Akce.html>
- ARMSTRONG, Harvey and Jim TAYLOR. 2000. *Regional economics and policy*. 3rd ed. Oxford: Blackwell, 437 p. ISBN 0-631-217313-4.
- Biopas.Rumpold. [online] ©2015. [cit. 2015-05-13]. Dostupné z: <http://www.biopas.rumpold.cz/>
- BLAŽEK, Jiří a David UHLÍŘ. 2011. *Teorie regionálního rozvoje: nástin, kritika, implikace*. Vyd. 2., Praha: Karolinum,
- Centrála cestovního ruchu Východní Moravy [online] ©2015. [cit. 2015-05-13]. Dostupné z: <http://www.vychodni-morava.cz/lokalita/251/cms/11925/>
- ČESKO. 2000. Zákon č. 248 ze dne 29. června 2000 o podpoře regionálního rozvoje. In: *Sbírka zákonů České republiky*. Dostupný také z: <https://portal.gov.cz/app/zakony/zakonInfo.jsp?idBiblio=49565&nr=248~2F2000&rpp=15#local-content>
- Demografie.* Město Kroměříž [online]. ©2015d [cit. 2015-05-13] Dostupné z: <http://www.mesto-kromeriz.cz/fakta-o-meste/demografie-mapy-a-statistiky/>
- Geocaching.com [online]. Groundspeak, Inc. ©2000-2015 [cit. 2015-05-13] Dostupné z: http://www.geocaching.com/geocache/GC56Z1Q_vazanska-cihelna?guid=83976673-f5ef-4838-ad2d-9a301ae015ae
- Geografie.* Město Kroměříž [online]. ©2015a [cit. 2015-05-13] Dostupné z: <http://www.mesto-kromeriz.cz/fakta-o-meste/demografie-mapy-a-statistiky/geografie/>
- Historie.* Turistický portál města Kroměříž. [online]. Město Kroměříž ©2015c [cit. 2015-05-13] Dostupné z: <http://www.kromeriz.eu/covidet/detail/33-Historie.html>
- KADEŘÁBKOVÁ, Jaroslava. 1996. *Úvod do regionálních a správních věd: vybrané kapitoly*. 1. vyd. Praha: Codex Bohemia, 93 s. ISBN 8085963183.
- KADEŘÁBKOVÁ, Jaroslava a Jitka PEKOVÁ. 2012. *Územní samospráva – udržitelný rozvoj a finance*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 297 s. ISBN 978-80-7357-910-4.

- Kulturní zařízení.* Město Kroměříž [online]. ©2015ch [cit. 2015-05-13]. Dostupné z: <http://www.mesto-kromeriz.cz/zivot-ve-meste/instituce-ve-meste/kulturni-zarizeni/>
- Mapy Google.* Google.com [online]. ©2015 [cit. 2015-05-13]. Dostupné z: <https://www.google.cz/maps/dir/Krom%C4%9B%C5%99%C3%AD%C5%BE/V%C4%9B%C5%BEky/Morkovice-Sl%C3%AD%C5%BEany/@49.2684075,16.9469329,11z/data=!4m20!4m19!1m5!1m1!1s0x4713067bb22df771:0x400af0f66154aa0!2m2!1d17.3993799!2d49.2916582!1m5!1m1!1s0x471303d22e42183b:0x400af0f66161ae0!2m2!1d17.2814468!2d49.2850895!1m5!1m1!1s0x47130294dbedd27b:0x400af0f66157c20!2m2!1d17.2096335!2d49.24984113e0?hl=cs>
- Metodická podpora regionálního rozvoje* [online] ©2015. [cit. 2015-05-13]. Dostupné z: <http://www.regionalnirozvoj.cz/index.php/home.html>
- Městská sportoviště.* Město Kroměříž [online] ©2015g [cit. 2015-05-13]. Dostupné z: <http://www.mesto-kromeriz.cz/zivot-ve-meste/instituce-ve-meste/mestska-sportoviste/>
- Ministerstvo pro místní rozvoj ČR [online] ©2015. [cit. 2015-05-13]. Dostupné z: <http://www.dotaceeu.cz/cs/Fondy-EU/2014-2020>
- Neziskové organizace.* Město Kroměříž [online] ©2015f [cit. 2015-05-13]. Dostupné z: <http://www.mesto-kromeriz.cz/urad/lide-a-organizace-mesta/neziskove-organizace/>
- Organizační struktura.* Město Kroměříž [online]. © 2015l [cit. 2015-05-13]. Dostupné z: <http://www.mesto-kromeriz.cz/urad/>
- O městě.* Město Kroměříž [online]. ©2015b. [cit. 2015-05-13]. Dostupné z: <http://www.mesto-kromeriz.cz/fakta-o-meste/demografie-mapy-a-statistiky/>
- Partnerská města.* Město Kroměříž [online] ©2015j. [cit. 2015-05-13]. Dostupné z: <http://www.mesto-kromeriz.cz/fakta-o-meste/partnerska-mesta/>
- Památkové objekty.* Město Kroměříž [online]. ©2015h [cit. 2015-05-13]. Dostupné z: <http://www.mesto-kromeriz.cz/fakta-o-meste/pamatkove-objekty/>
- PEKOVÁ, Jitka a Jaroslav PILNÝ. 2002. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru.* Vyd. 1. Praha: ASPI Publishing, 441 s. ISBN 8086395219.

- Mikroregiony – Zlínský kraj*. RISY.cz [online]. CRR ČR © 2012-2014. [cit. 2015-05-13]. Dostupné z: <http://www.risy.cz/cs/krajske-ris/zlinsky-kraj/regionalni-informace/mikroregiony/>
- Rozklikávací rozpočet GORDIC*. Město Kroměříž [online] ©2015i [cit. 2015-05-13]. Dostupné z: <http://rozpocet.mesto-kromeriz.cz/>
- Sociální služby města Kroměříž [online] © 2015 [cit. 2015-05-13]. Dostupné z: <http://www.sskm.cz/>
- Strategie regionálního rozvoje*, MMR [online]. ©2015 [cit. 2015-05-13]. Dostupné z: <http://www.mmr.cz/getmedia/08e2e8d8-4c18-4e15-a7e2-0fa481336016/SRR-2014-2020.pdf?ext=.pdf>
- Sčítání lidí, domů a bytů 2011*. Český statistický úřad [online]. © 2009-2011 [cit. 2015-05-13]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/sldb/sldb2001.nsf/obce/>
- Územní plán města Kroměříž 2013. Město Kroměříž. [online] © 2015 [cit. 2015-05-13]. Dostupné z: <http://www.mesto-kromeriz.cz/urad/dokumenty-a-informace/uzemni-plan/>
- Ústav územního rozvoje*, MMR. [online] ©2009-2013 [cit. 2015-05-13]. Dostupné z: <http://www.uur.cz/>
- Veřejná databáze*. Český statistický úřad [online] ©2015. [cit. 2015-05-13]. Dostupné z: http://vdb.czso.cz/vdbvo/hledej.jsp?vo=null&q_text=krom%C4%9B%C5%99%C3%AD%C5%BE&q_rezim=3
- WOKOUN, René. 2011. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. Vyd. 3., Nakladatelství IFEC, 264 s. ISBN 80-86412-08-3.
- WOKOUN, René et al. 2008b. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. 2. Vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 455 s. ISBN 978-80-7380-086-4.
- WOKOUN, René. 2008a. *Regionální rozvoj (východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování)*. Praha: Linde, 475 s. ISBN 978-81-7201-699-0.
- WOKOUN, René. 2001 *Základy regionálních věd a veřejné správy*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk. 2011, 474 s. ISBN 978-80-7380-304-9.
- Zdravotnická zařízení*. Město Kroměříž [online]. © 2015e [cit. 2015-02-13]. Dostupné z: <http://www.mesto-kromeriz.cz/zivot-ve-meste/institute-ve-meste/zdravotni-zarizeni/>

Zemědělský výzkumný ústav. [online]. © 2015 [cit. 2015-05-13]. Dostupné z:
<http://www.vukrom.cz/>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

CZT	Centrální zásobování teplem
ČOV	Čistírna odpadních vod
ČSÚ	Český statistický úřad
EU	Evropská Unie
HNP	Hrubý národní produkt
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MPR	Městská památková rezervace
NUTS	Nomenklatura územních jednotka
OECD	Organizace pro hospodářskou spolupráci a vývoj
OSN	Organizace spojených národů
ROP	Regionální operační program
SLDB	Sčítání lidí domů a bytů
SWOT	Silné, slabé stránky, příležitosti, hrozby organizace
UNESCO	Organizace pro vědu, výchovu a kulturu

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 Demografické ukazatele města za v letech 2008-2013 (ČSÚ, ©2015)	43
Tabulka 2 Věková struktura obyvatel podle pohlaví v % (ČSÚ, ©2015).....	44
Tabulka 3 Bytový fond Kroměříže podle SLDB v roce 2011 (ČSÚ, ©2009 – 2011).....	47
Tabulka 4 Počet domů vystavených nebo rekonstruovaných v daných letech (ČSÚ, ©2015).....	47
Tabulka 5 Domovní fond v roce 2011 dle SLDB (ČSÚ, ©2009-2011).....	48
Tabulka 6 Vybavenost domů Kroměříže podle SLDB za rok 2011 (ČSÚ, ©2009 – 2011).....	49
Tabulka 7 Ekonomicky aktivní obyvatelstvo dle SLDB v roce 2001 a 2011 (ČSÚ, ©2015).....	49
Tabulka 8 Vyjíždějící obyvatelé do práce a do škol dle SLDB v roce 2011 (ČSÚ, ©2015).....	50
Tabulka 9 Vývoj počtu ekonomických subjektů podle odvětví (ČSÚ, ©2015).....	50
Tabulka 10 Vývoj nezaměstnanosti a jejich ukazatelů v letech 2008-2011 (ČSÚ, ©2015).....	51
Tabulka 11 Nezaměstnanost a její ukazatelé ve Zlínském kraji k 31. 12. 2014 (ČSÚ, ©2015).....	52
Tabulka 12 Přehled školských zařízení k roku 2013 (ČSÚ, ©2015).....	61
Tabulka 13 Přehled sociálních zařízení k roku 2013 (ČSÚ, ©2015).....	62
Tabulka 14 Návštěvnost hromadných ubytovacích zařízení v roce 2011 (ČSÚ, ©2015).....	64
Tabulka 15 Čerpání výdajů v daných oblastech za rok 2015 (Město Kroměříž, ©2015i).....	65

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1 Vývoj počtu obyvatel v Kroměříži v letech 2008 – 2013 (ČSÚ, ©2015).....	43
Graf 2 Průměrný věk obyvatel v letech 2003 – 2012 (ČSÚ, ©2015).....	44
Graf 3 Náboženské vyznání obyvatel.....	45
Graf 4 Náboženské vyznání obyvatel dle SLDB v roce 2011 (ČSÚ, ©2009 – 2011).....	46
Graf 5 Národnost obyvatel podle SLDB v roce 2011 (ČSÚ, ©2009 – 2011).....	46
Graf 6 Rozložení zemědělské půdy v ha a procentech v roce 2013 (ČSÚ, ©2015).....	53

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 Areál bývalé vážanské cihelny (geocaching.com, ©2000-2015).....	84
Obrázek 2 Trasa plánované cyklostezky Kroměříž – Morkovice-Slížany (Google.com, ©2015).....	85
Obrázek 3 Městské části Kroměříž (Město Kroměříž, ©2015a)	86
Obrázek 4 Arcibiskupský zámek v Kroměříži (Město Kroměříž, ©2015c).....	87
Obrázek 5 Celkový pohled na Kroměříž (Město Kroměříž, ©2015b).....	87
Obrázek 6 Rotunda v Květné zahradě (Město Kroměříž, ©2015h).....	87

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P1: Areál bývalé vážanské cihelny

Příloha P2: Trasa cyklostezky Kroměříž – Morkovice-Slížany

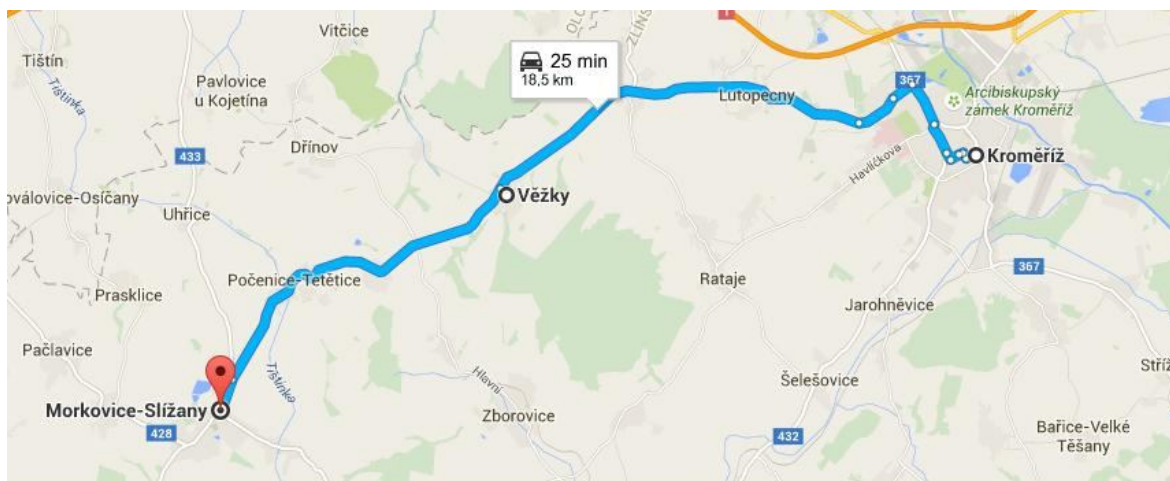
Příloha P3: Obrázky města Kroměříž

PŘÍLOHA P I: AREÁL BÝVALÉ VÁŽANSKÉ CIHELNY

Obrázek 1 Areál bývalé vážanské cihelny (geocaching.com, ©2000-2015)

PŘÍLOHA P2: TRASA CYKLOSTEZKY KROMĚŘÍŽ – MORKOVICE-SLÍŽANY

Obrázek 2 Trasa plánované cyklostezky Kroměříž – Morkovice-Slížany (Google.com, ©2015)

PŘÍLOHA P3: OBRÁZKY MĚSTA KROMĚŘÍŽ

Obrázek 3 Městské části Kroměříž (Město Kroměříž, ©2015a)

Obrázek 4 Arcibiskupský zámek v Kroměříži (Město Kroměříž, ©2015c)

Obrázek 5 Celkový pohled na Kroměříž (Město Kroměříž, ©2015b)

Obrázek 6 Rotunda v Květné zahradě (Město Kroměříž, ©2015h)